

Den store oversøiske udvandring fra Bornholm og Danmark 1850-1914

Vang beboer- og grundejerforening, Le Port, Vang
Torsdag 17. marts 2016, klokken 19:30-21:00

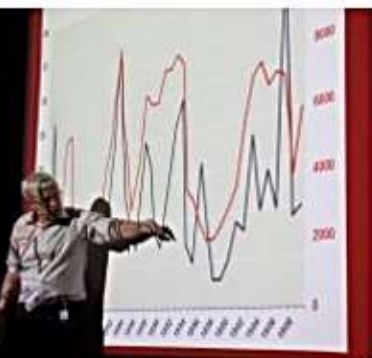

Henning Bender 1974-2008 Stadsarkivar, Aalborg Stadsarkiv.
1989-2008 Leder af Det danske Udvandrerarkiv,
Kirsebærhaven 3, Snogebæk, 3730 Nexø – hbender@mail.dk
<http://henningbender.dk>

KOMMENDE FOREDRAG

- Mandag 06.03.2017** **Svensk indvandring til Danmark og Nordjylland**
Slægt-Aalborg. Folkeuniversitetet 19-21
- Tirsdag 15.11.2016** **Udvandr. fra Hillerød, N.sjælland og Danmark**
Hillerød lokalhist. for. kl. 19-21
- Torsdag 03.11.2016** **Udvandringen fra Danmark og Tjele Kommune**
Lokalhistorisk Forening for Tjele, Ørum, 19-21
- Torsdag 03.11.2016** **Udvandringen fra Danmark og Østvendssysel**
Østvendssysels Højskolekreds, Hjallerup, 10-12
- Lørdag 03.09.2016** **Snogebæk fra fiskerleje til turistik**
BHS. Generalforsamling, Folkets hus, Snogebæk
- Onsdag 08.06.2016** **Rejsen til Amerika med Thingvalla og DFDS**
Oslobåden, København 12-13
- Mandag 11.04.2016** **Udvandringen fra Danmark og Nordjylland**
Saltlandets historiske forening, Sæby kl. 19-21
- Torsdag 07.04.2016** **Rejsen til Amerika**, Brandbjerg Højskole,
Jelling kl. 15-17
- Tirsdag 05.04.2016** **Udvandringen fra Bornholm og Danmark**
Kontaktuset Gregersgade, Aakirkeby kl. 19-21
- Lørdag 02.04.2016** **Svensk indvandring til DK og svensk udvandring
via DK til USA 1850-1914** Ystad Forum 9-11,
Skånes Genealogiska Förbund
- Torsdag 17.03.2016** **Udvandringen fra Danmark, Bornholm og Vang**
Vang Borgerforening, Le Port 19:30-21

AFHOLDTE FOREDRAG

- 03.03.2016** **Udvandringen fra Bornholm og Danmark**, Præstegårdsladen
- 15.02.2016** **Den svenske indvandring til Bornholm** Baptistkirken, Rønne
- 09.02.2016** **Den store udvandring fra Bornholm** HK seniorer, Rønne
- 25.01.2016** **De danske Amerikabåde**, Rønne Rotary
- 10.01.2016** **Den oversøiske udvandring fra Norden**, Korsør, Norden
- 12.11.2015** **Svensk indvandring til Bornholm** Gudhjem Museum
- 03.11.2015** **Oversøisk udvandring fra Vendsyssel** Frederikshavn
- 02.11.2015** **Udvandringen fra Nordjylland, Slægt-Aalborg**
- 17.09.2015** **Den oversøiske udvandring fra Sydsjælland**, DIS-Næstved
- 08.09.2015** **Oversøisk udvandring fra Himmerland, Rebildcentret**,
- 08.06.2015** **Svensk indvandring del 2. Øens TV. Bornholm**
- 03.06.2015** **Svensk indvandring del 1, Øens TV, Bornholm**
- 28.05.2015** **Lassefar og alle de andre indvandrere**, Nexø Mindestuer
- 20.04.2015** **Udvandringen fra Danmark 1850-1914** Baptistkirken, Rønne

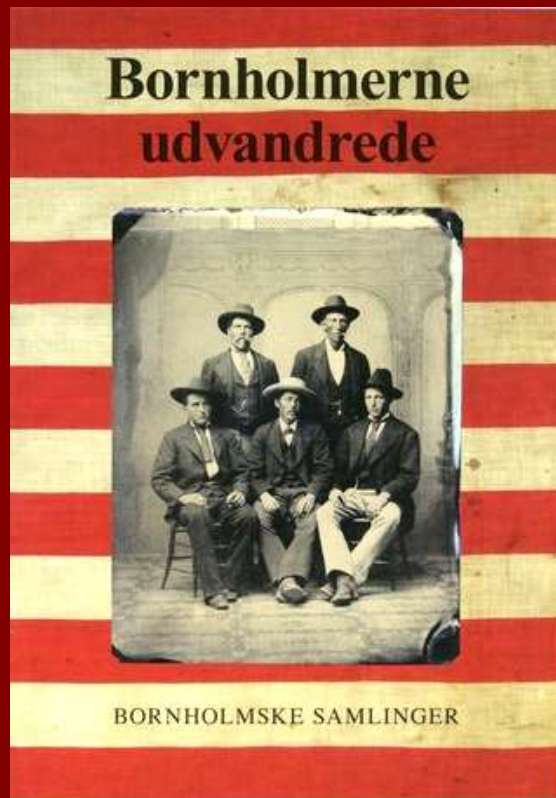

Bornholmske Samlinger om ud- og indvandring

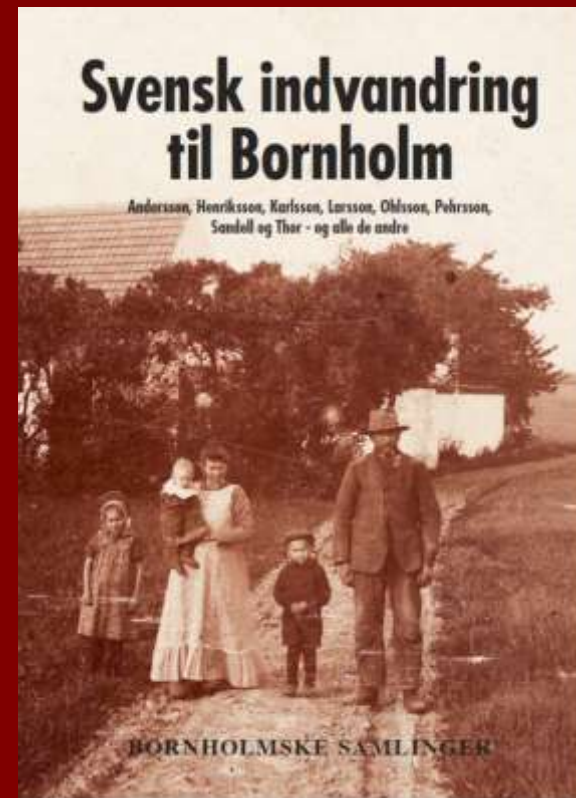
2000

2011

2013

1840 -1940 **Udvandrer** næsten 9.000 bornholmere

1840 -1940 **Indvandrer** næsten 5.000 svenskere

Befolkning 1840: 25.000; 1900: 40.000; 1965: 48.620; 2016: 39.776

Det danske Udvandrerarkiv

www.emiarch.dk

Arkivstræde 1,
boks 1353,
9100 Aalborg

emiarch@emiarch.dk

Telefon, 9931 4220;

Åbningstider

mandag-onsdag 10-16,
torsdag 10-17,
fredag 10-15

1931-1956 Sv. Waendelin
1957-1964 Tyge Lassen
1964-1976 Holger Bladt
1976-1983 Inger Bladt
1984-1988 Helle Otte
1989-2008 Henning Bender
2008- Jens Topholm

www.udvandrerarkivet.dk

Rutsker Rutsker

Listevisning Vis på kort

Udvandrerarkivet Udvandrerprotokollen Tidslinje: 1800 1884 2016

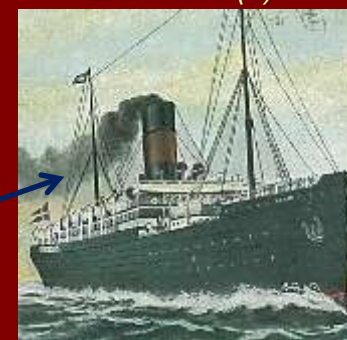
Start søgning

S/S Island

S/S Hekla (2)

S/S Oscar II

S/S Hellig Olav

Udvandrerens fulde navn	Stilling	Fødested og Sidste Opholdssted (Hvis det er forskelligt fra Fødested)	Alder	Bestemmelsessted	Kontraktens		Anmærkning
					Nr. og Litra	Forevisningsdato	
Andrea Hansine Chr. Espensen	Tyende (m/k land)	Rutsker	32	S?	4602	02-12-1903	
Jens Peter Jensen	Landarbejder	Klemensker, Rutsker	41	Jamestown	1812	04-05-1904	
Kark Nikolaj Steffensen	Tyende (m/k land)	Rutsker, Rø	19	Suisun	1413	13-04-1904	USA
Hanne Eline M. Svendsen	Husbestyrerinde	Klemensker, Rutsker	25	Jamestown	1818	04-05-1904	
Jensine Alexandra Bend. Bradsled	Frøken	Rutsker, Kbhvn.	19	N.Y.	2881	26-07-1905	USA
Elisabeth Margrethe Finne	Syerske	Rutsker, Haste	19	Chicago	2572	13-07-1905	USA
Peter Sinius Jensen	Kusk	Rutsker	16	N.Y.	2098	17-05-1905	USA
Anders Vegelius Koller	Tyende (m/k land)	Rutsker	18	Griswold	330	08-02-1905	USA
Emil Andreas Mikkelsen	Stenhugger	Rutsker, Allinge	20	Erie	1859	03-05-1905	
Agnes Marie Schou	Frøken	Rutsker, Rønne	19	N.Y.	2089	17-05-1905	USA

2.482 fra Rønne 111 fra Rutsker

Sejlbare floder, kanaler og søer ca. 1850

FT1850 – 1.893
 FT1860 - 9.173
 FT1870 - 30.450
 danskfødte i
 USA

1850'erne
 danske
 guldgravere til
 Californien
 og mormoner
 til Utah.

Oregon Trail
 Mormon Trail
 California Trail

California
 1850: 91
 1853: 301
 1860: 1.257

Guld og Gud

Den oversøiske udvandring
fra Bornholm og Danmark
1852-1868

Fra Dyndebj, Povlsker, Bornholm til Marysville, Yuba county, California og videre til La Salle, Illinois.

Jens Peter Marcher, 23de Marts 1852 , 24 ,
Gaardmand Peder Markers Søn i Dyndebj

*Til Lybek
senere fra Hamborg til the diggings
i Californien.*

Til Lybek
senere fra Hamborg til the diggings
i Californien

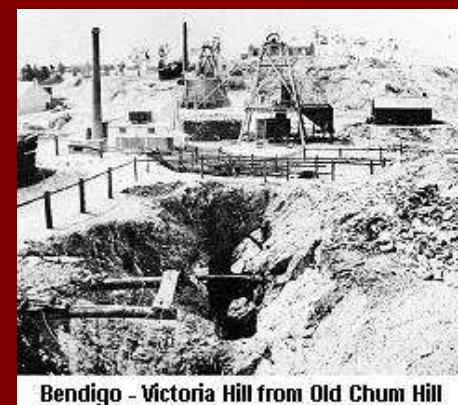

Jens Peter Marcher, 14, New
York, Brig "Perseverance,"
10. juni 1852
fra Hamburg 16. april 1852

- FT 1853. Marysville, Yuba County, California: In the diggings.
- US FT. 1860-1920: Farmer, La Salle. La Salle County, Illinois.

Danmark - Californien 6 -14 måneder / Danmark- Victoria, Australien 3 - 4 måneder

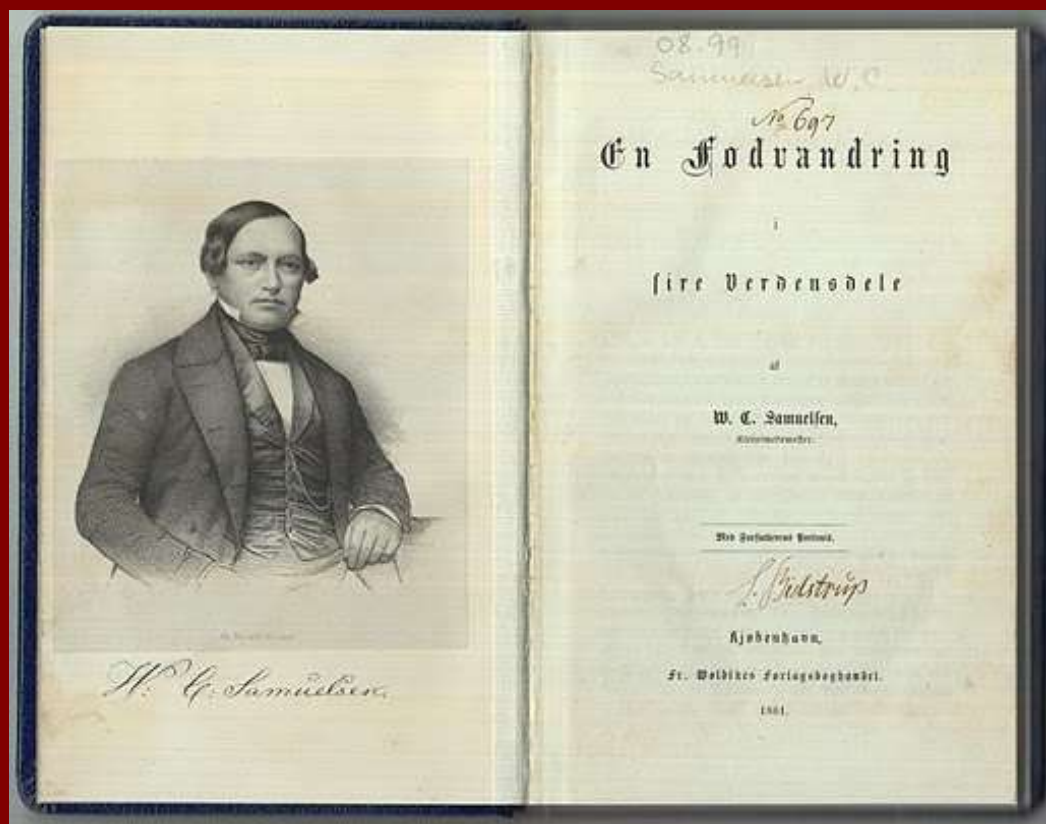

Bendigo - Victoria Hill from Old Chum Hill

"Champion of the Seas" – nybygning i Boston
Daguerreotypi fra juni 1852

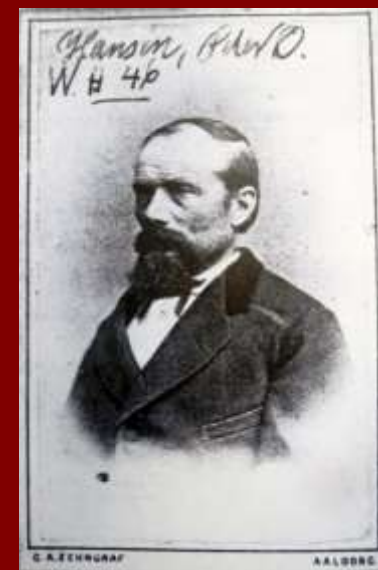
Allingeboen, smedemester Walerius Christian Samuelsens (1818-1867)

, ”En Fodvandring i fire Verdensdele” 1861.

- Ægteparret Peter Sørensen og Karen Kirstine Hansen, overtog Gyldensgård i Vestermarie i 1867 og overdrog den til deres søn i 1890.

Mormonudvandringen starter

Kirkerådets hus – mødet 6. oktober 1849

John F. Forsgren,

f. Gävle 1816, d. Utah 1890
Leder af første mormonkompagni
fra Danmark , 1852-1853

Peter Olsen Hansen,

f. Kbhvn 1818 d. Utah 1895
Første ikke-engelske udgave
af Mormons bog (Kbhv. 1851)

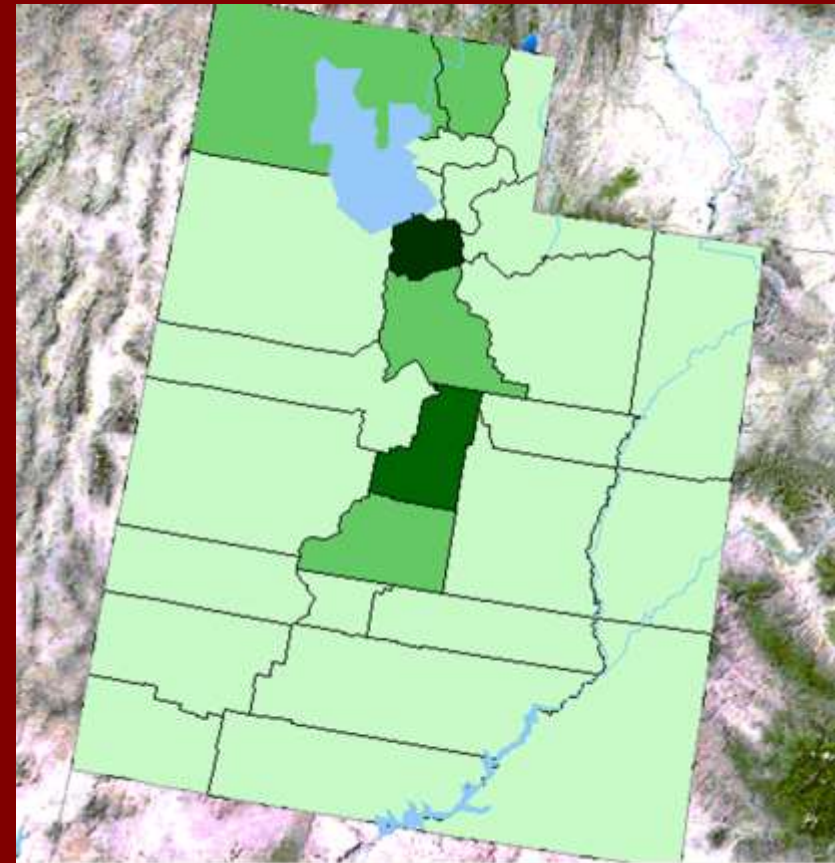
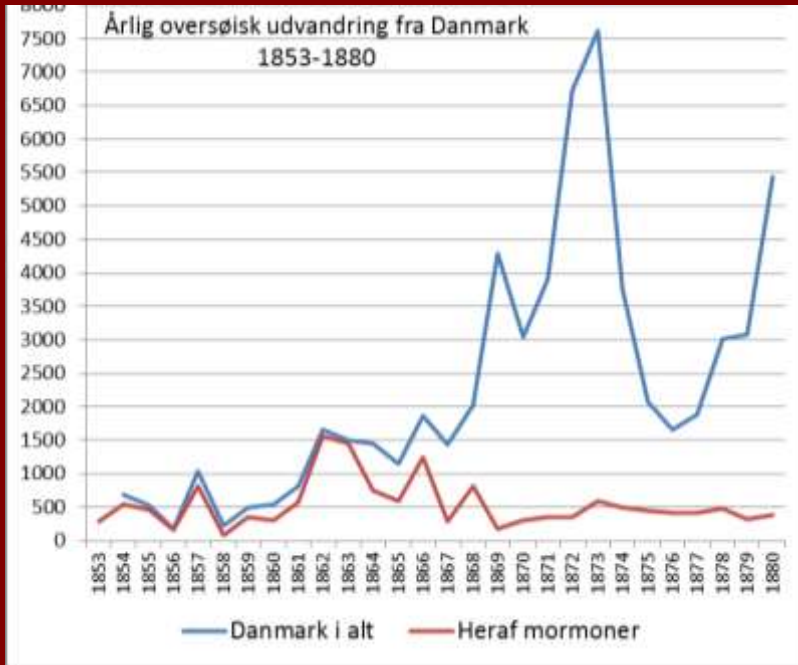
Til GUD på 10-12 måneder

MARTIN PEDERSEN KUHRE
Born Sept. 15, 1838, Ronne, Bornholm,
Denmark. Came to Utah Sept. 26, 1862.

**MARTIN
PEDERSEN
KUHRE**
*Born at Ronne
Bornholm
DENMARK
Sept 15. 1838
Killed by
INDIANS
At Ephraim
Oct 17. 1865
An honest upright
Landid man*

Oversøisk Udvandring		Heraf Mormoner	%
1851-1860	3.700	3.008	81 %
1861-1870	19.210	7.445	39 %
1871-1880	39.166	4.248	11 %
1851-1880	62.076	14.701	24 %

"Lion" – Hamburg-Hull

24.12 til 28.12

29.12. Tog Hull til Liverpool, 9 timer

"Forest Monarch", bygget Quebec 1851, 971 bt

Emigrants on deck

21.11. 62 mormoner i 1852 fra Bornholm

29.12 1852 297 Om bord

16.01 Afsejler fra Liverpool

15.02 passerer Guadeloupe

23.02 passerer Jamaica

07.03 Mississippi

17.03 New Orleans

01.05 Fra St. Louis

30.09 Salt Lake City

14.10 1853 202 når

Ephraim, 38 fra Bornholm

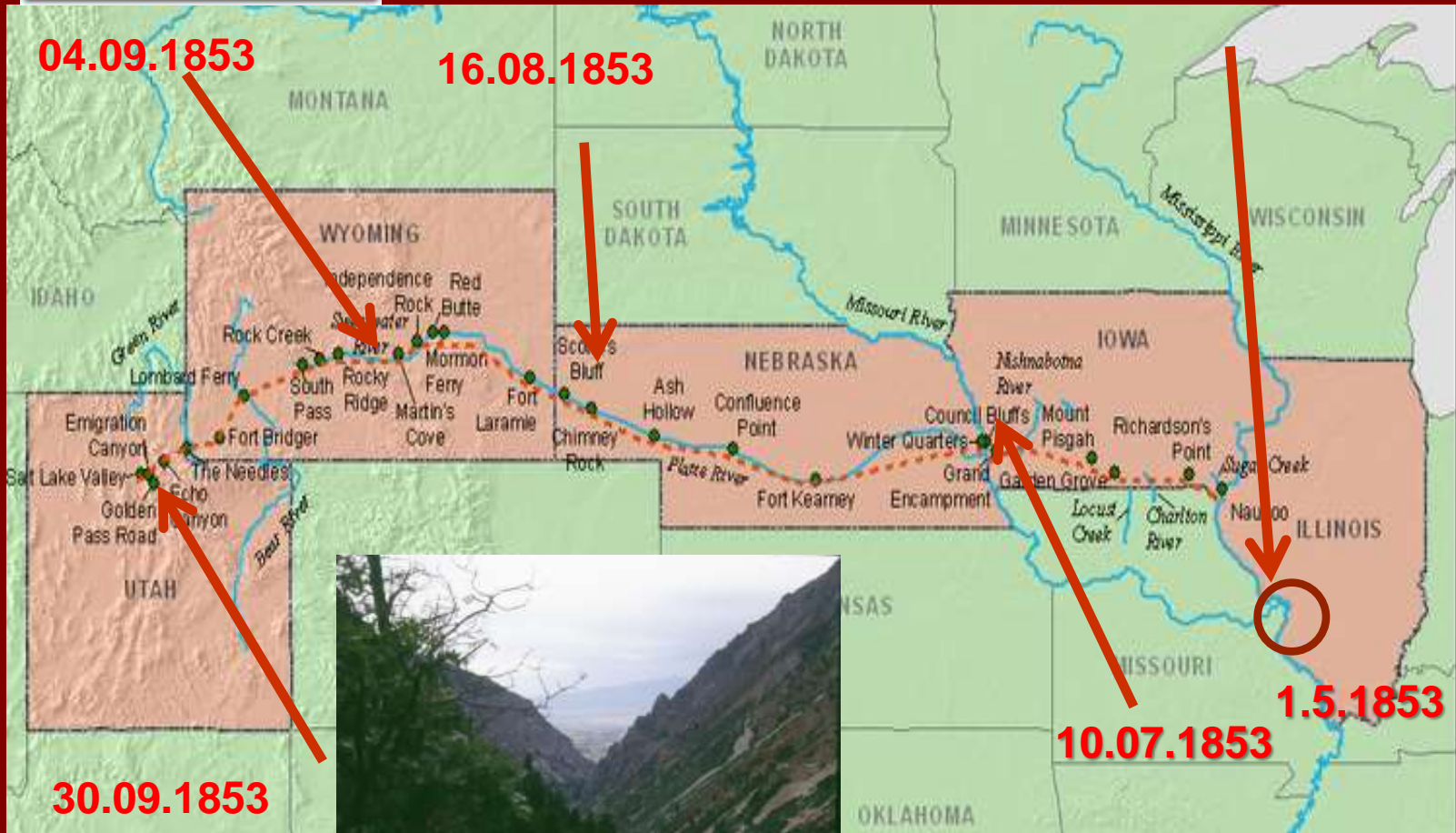
Devils Gate

Chimney Rock

St. Louis

Golden Pass

"Munks house"Ephraim, Utah

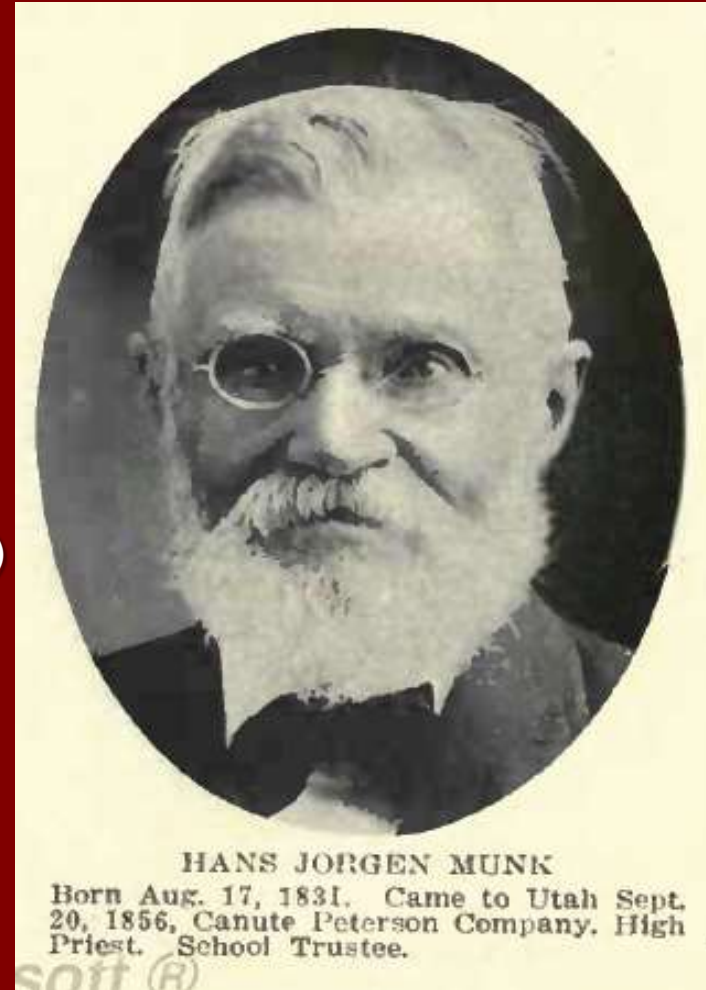

Hans Jørgen Munk, Aaker.

Ypperstepræst med 3 koner og 23 børn

- Født i Aaker 17.8.1831, død 14.9.1917
- Forældre ugift Ane Jørgensdatter og
- Udlagt fader Jens Sigfred Munk
- Ankomst Utah 20.9.1856,
- Ypperstepræst og skoleleder

- Gift 1858: Petrea Nielsen (Veiby)1828-1866)
- 7 Børn: Andrew (1858), Jacob (1860), Melvina (1860),
- John (1862), Amelia (1863), Anita (1863), Erastus (1866)
- Gift 1863: Sine Larsen (Præstø)1847-1931)
- 9 Børn: Emma (1869), Rosa (1871), Lotte (1874),
- Joseph Sigfred (1878), Albert (1880), Elisabeth (1883),
- Magnus (1885), Otto (1888), Oliver (1888)
- Gift 1865: Kirsten Sørensen (Tisvilde)1844-1926)
- 7 Børn: Eliza (1866), Mary (1868),Alma (1870),
- Aaron (1873),Amanda (1877), Sophie (1880),
- Moses (1884)

<http://mormonmigration.lib.byu.edu/>

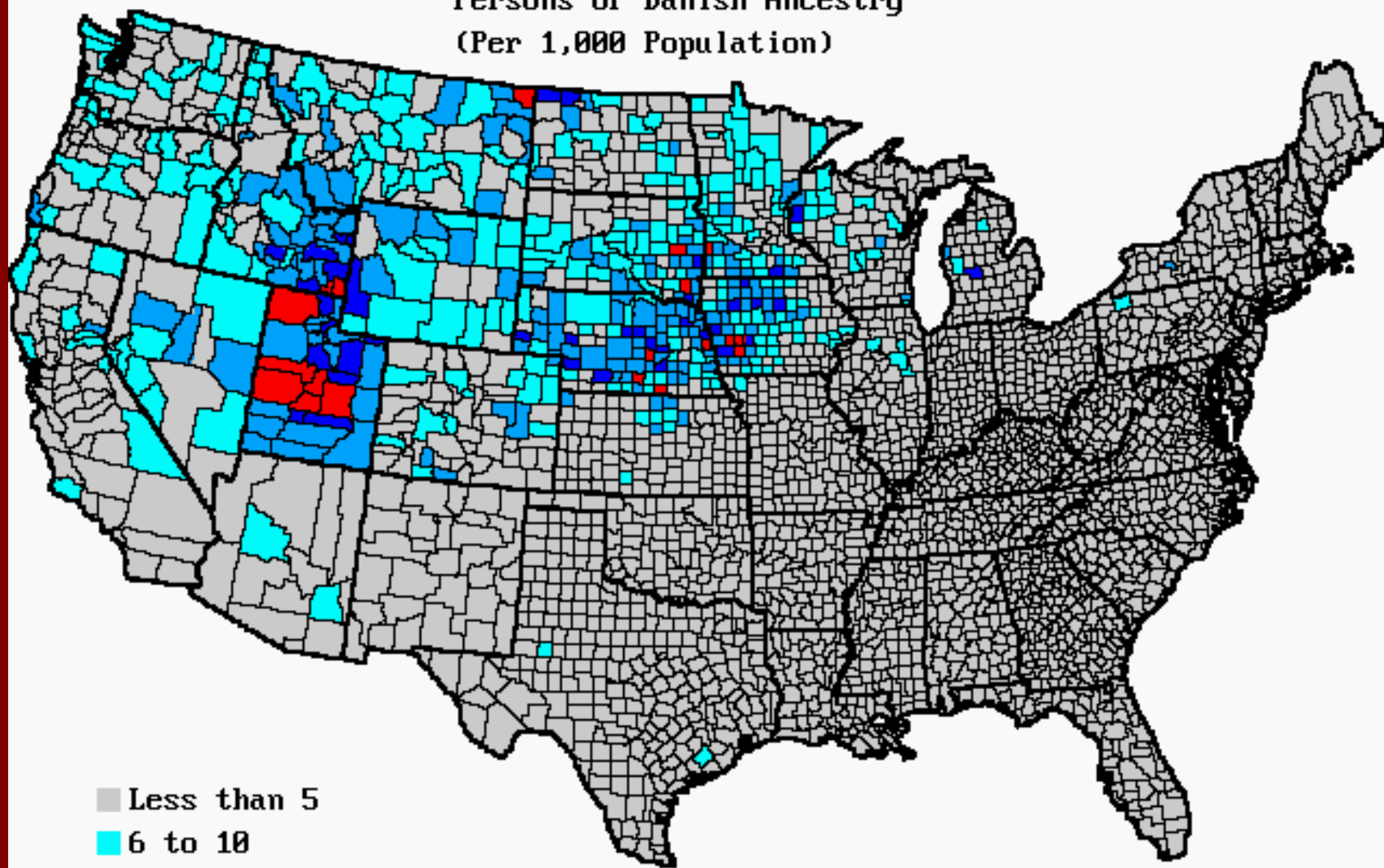
Rasmussen, Julius	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	4 ³ / ₄
Rasmussen, Carl	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	2 ³ / ₄
Rasmussen, Anna	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	3 ³ / ₄
Hansen, Arthur	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	³ / ₄
Hansen, Sophie	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	35
Hansen, Hans	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	40
Hansen, Hulda	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	11 ¹ / ₂
Hansen, Emilie	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	3
Hansen, Anna	Last Place of Residence: Rutsker, Bornholm Island, Den	4 ³ / ₄

370	Amasa	Hans	40	Male	Farmer
371		Sophie	35	Female	Wife
372		Hans	7	Child	Child
373		Anna	4		
374		Emilie	3		
375		Hulda	7		
376		Arthur	1	W	
377		Rasmus	44	Male	Farmer
378		Hans	45	Male	Wife
379		Carl	7	Child	Child
380		Johan	6		
381		Carl	4		

S/S Milo, 30. maj 1889
København-Hull,

S/S Wyoming
Liverpool-New York
20. juni 1889

Persons of Danish Ancestry
(Per 1,000 Population)

- Less than 5
- 6 to 10
- 11 to 25
- 26 to 50
- 51 to 254

Data from 1990 Census

Bedre løn og fremtid

Den oversøiske udvandring fra
Bornholm og Danmark 1868-
1914

”Kan det betale sig ?”

UDVANDRING TIL USA 1820-1931 FRA EUROPA

1.	Tyskland	5.918.294
2.	Italien	4.664.594
3.	Irland	4.586.246
4.	Storbritanien	4.234.832
5.	Østrig-Ungarn	4.133.976
6.	Rusland	3.342.326
7.	Sverige	1.214.786
8.	Norge	801.395
9.	Frankrig	584.205
10.	Grækenland	423.252
11.	Polen	401.333

12. Danmark 333.021

13.	Schweiz	291.032
14.	Portugal	253.257
15.	Holland	247.752
16.	Spanien	167.341
17.	Rumænien	154.007
18.	Europæisk Tyrkiet	155.195
19.	Belgien	153.939
20.	Bulgarien	65.118
21.	Jugoslavien (Serbien, Kroatien og Slovenien)	51.811
22.	Albanien	1.885
23.	Luxembourg	759

EUROPA I ALT 33.338.255

RESTEN AF VERDEN 5.520.896

I forhold til befolkning

1	Irland
2	Norge
3	Sverige
4	Danmark
5	Grækenland
6	Italien
7	England
8	Tyskland
9	Østrig-Ungarn
10	Schweiz
11	Holland
12	Portugal
13	Rusland
14	Rumænien
15	Belgien

SS OTTAWA forlader Københavns havn for New York som det første udvandrerdampskib

154 Betalende:

Fra København

97 danske

15 svenske

Fra Göteborg

22 svenske

Fra Oslo:

20 nordmænd

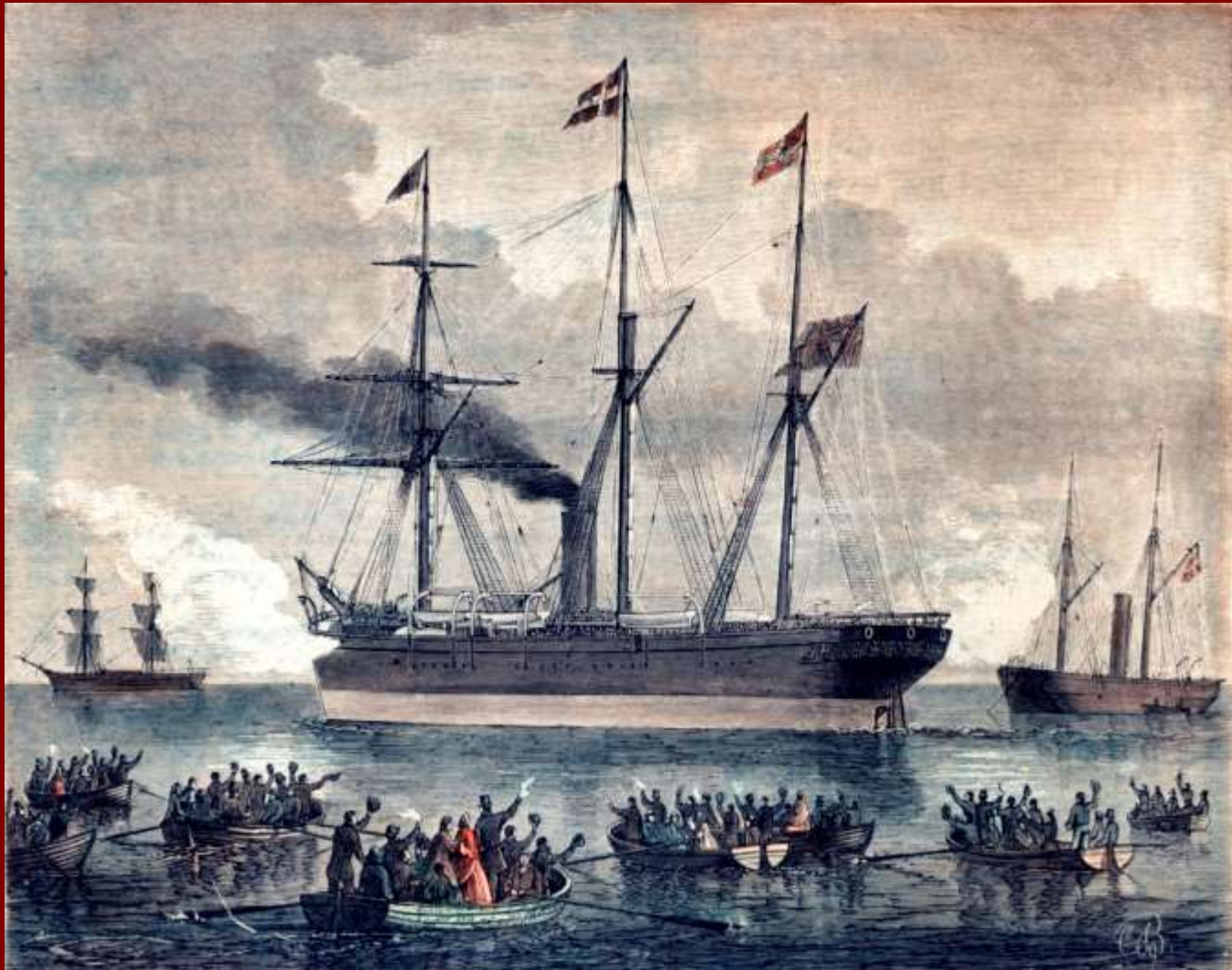
På "kridt":

227 nordmænd

Kalkuleret med

700 betalende

passagerer

15. August 1866 – 6. september 1866

Mvandsretens fulde Navn.	Sidding	Føldestol og sidste Ulykkes-tilfælde som det er foretaget: se Føldestol.	Alder	Betsværdig- stet.	Restitutions		Anmærkninger.
					No. og Lign	Perce- ntage- Data.	
1) Steirbochguuska	Klund	Reinhold	32	L. Y.	2910	1%	u. besem
2) Schrock-Hors-Hof Harald	Boder	Franses & søn	29	L. Y.	2902	-	-
3) Ahrensen David Ludvig	Kuilen	Kuilen	33	L. Y.	2902	-	-
4) Simonsen Jens Håvard	Kolera	Kjøp- stygger	39	"	2938	-	-
5) Salomon Matti	Ark	Kurlaut	33	-	2912	1%	Levde
6) Schjerveas Anders	Brickstr	Dring U.S.A.	34	"	2913	1%	U. State
7) Jørgensen Hans Peder	Parke	Hering	34	J.	2912	50%	Sær
8) Salomonshavn Joh	Joh	Telom- strøm	19	-	2901	-	-
9) Svendsen Han- sine	Klapp	Engel- Kolding	26	-	2902	-	-
10) Jørgensen Emil Jens	Joh	Klapp- Kolding	30	"	2908	-	-
11) Svendsen Katrine	Het	Wald- Kolding	23	"	3011	-	-
12) ... Lauritz Larsen	Ban	"	2	"	"	"	"
13) Salomon Jø- han	Lodv.	Kurlaut	21	"	3012	"	"
14) ... Bohemia	Het	"	27	"	"	"	"
15) Jørgensen Lars	Opv.	Jøst Kolding	33	L. Y.	2014	"	"
16) ... 12 words an	Het	"	25	"	"	"	"

Københavns Politis Udvandrerprotokoller

Her er det muligt at foretage søgning i Udvandrerprotokollen

Navn:	<input type="text"/>	(eks.: <i>Hansen, Anton</i>)
Stilling:	<input type="text"/>	(eks.: <i>Smed</i>)
Alder:	<input type="text"/>	
Sidste oph.sted:	<input type="text" value="Vang"/>	(eks.: <i>Randers</i>)
Sogn:	<input type="text" value="Rutsker"/>	(eks.: <i>Randers</i>)
Amt:	<input type="text" value="Bornholm"/>	(eks.: <i>Randers</i>)
Bestemmelsessted:	<input type="text"/>	(eks.: <i>Chicago</i>)
Stat:	<input type="text"/>	(eks.: <i>Iowa</i>)
Land:	<input type="text"/>	(eks.: <i>USA</i>)
Kontrakt nr.:	<input type="text"/>	(eks.: <i>4586</i>)
Forevisningsdato:	<input type="text"/> <input type="text"/>	(eks.: <i>1892 og 9 (september 1892)</i>)

[Start søgning](#)[Nulstil](#)

Udvandrerprotokollernes indhold

394.000 danskere udvandrede for årene 1869 til 1908 kan findes i Udvandrerprotokollerne, som er udarbejdet af Udvandrerarkivets i samarbejde med Aalborg Stadsarkiv på grundlag af Københavns Politis Udvandrerprotokoller. Det betyder, at databasen indeholder det store flertal af udvandrere, som har købt en oversøisk billet af en dansk rejseagent, men ikke de der har købt billet i udlandet, eller slet ikke har købt billet (f.eks. sømænd).

Protokollernes tilblivelse

FRA BORNHOLM

USA 8.633

Canada 186

Australien 68

Argentina 19

New Zealand 18

Brasilien 8

Sydafrika 5

FRA RUTSKER

USA 111

Navn:	Ottesen, Lene	Stilling:	Ugift
Alder:	16	Bestemmelsessted:	Chicago
Kontrakt nr.:	204900	Forevisningsdato:	18-09-1899
Fødested:	?	Fødesogn:	?
Sidste oph.sogn:	Rutsker	Sidste oph. amt:	Bornholm
Sidste oph.sted:	Vang, Bornh.	Bestemmelses land:	USA
Bestemmelses by:	Chicago	Bestemmelses stat:	Illinois
Skibsnavn:	Indirekte		
IDkode:	I9899O1112		

5

Navn:	Ottesen, Sanne	Stilling:	Ugift
Alder:	15	Bestemmelsessted:	Chicago
Kontrakt nr.:	204800	Forevisningsdato:	18-09-1899
Fødested:	?	Fødesogn:	?
Sidste oph.sogn:	Rutsker	Sidste oph. amt:	Bornholm
Sidste oph.sted:	Vang, Bornh.	Bestemmelses land:	USA
Bestemmelses by:	Chicago	Bestemmelses stat:	Illinois
Skibsnavn:	Indirekte		
IDkode:	I9899O1111		

4

Navn:	Ottesen, Christine	Stilling:	Ugift
Alder:	27	Bestemmelsessted:	Chicago
Kontrakt nr.:	205000	Forevisningsdato:	18-09-1899
Fødested:	?	Fødesogn:	?
Sidste oph.sogn:	Rutsker	Sidste oph. amt:	Bornholm
Sidste oph.sted:	Vang, Bornh.	Bestemmelses land:	USA
Bestemmelses by:	Chicago	Bestemmelses stat:	Illinois
Skibsnavn:	Indirekte		
IDkode:	I9899O1113		

3

Ottesen, Marie	Stilling:	Frøken
32	Bestemmelsessted:	Chicago
247100	Forevisningsdato:	06-05-1902
Vang	Fødesogn:	Rutsker
Rønne	Sidste oph. amt:	Bornholm
Rønne	Bestemmelses land:	USA
Chicago	Bestemmelses stat:	Illinois
Indirekte		
I0102O1301		

1

Ottesen, Kirstine Helene	Stilling:	Jomfru
20	Bestemmelsessted:	Warren, Pa.
370500	Forevisningsdato:	16-05-1893
?	Fødesogn:	?
Allinge-Sandvig	Sidste oph. amt:	Bornholm
Allinge	Bestemmelses land:	USA
Warren	Bestemmelses stat:	Pennsylvania
Indirekte		
I9294O1303		

2

SS Ultonia, Cunard Line Søsat 1898
kvægtransport, fra 1899
Også 3. classes passagerer. Sænket 1917

Liverpool 26.9.1899; Boston 7.10.1899
Hjemsted Bornholm, tjenestepiger, ugifte,
Alle i besiddelse af 10 \$, raske, ansvar
Søster Kirstine Ottesson, Chicago,
Austin, 5937 Chicago Avenue

Bornholm, Nørre, Rutsker, Rutsker 1. Distrikt, Fiskerhuset Vang, 17 F. 2, FT-1870, C39

Navn:	Alder:	Civilstand:	Stilling i husstanden:	Erhverv:	Fødested:
Janus Peter Ottosen	27	Gift	Huufader	Snedker	Rutsker Sogn
Else Margrethe Ottosen	21	Gift	Huusmoder		Rutsker Sogn
Eline Maria Ottosen	1 under et aar	Ugift	Barn		Rutsker Sogn

Bornholm, Nørre, Rutsker, Vang Fiskerleje, et Hus, 234, FT-1880, C3591

Navn:	Alder:	Civilstand:	Stilling i husstanden:	Erhverv:	Fødested:
Janus Peter Ottosen	37	Gift	Fisker, Husfader		Rutsker sogn
Else Magrethe Ottosen F. Grønbech	31	Gift	Hans Hustru		Rutsker sogn
Maria Eline Ottosen	1 10	Ugift	Deres Datter		Rutsker sogn
Krestine Elena Ottosen	2 7	Ugift	Deres Datter		Rutsker sogn
Hans Peter Ottosen	68	Enkemand	Fisker, Husfader		Rutsker sogn
Christina Maria Larsen F. Pedersen	68	Enke	Husholderske		Rø sogn

Bornholm, Nørre, Rutsker, Vang fiskerleie, 1 Hus, 189, FT-1890, B1490

Navn:	Alder:	Civilstand:	Stilling i husstanden:	Erhverv:	Fødested:
Janus Peder Ottensen	47	Gift	Husfader	Fisker	Rutsker
Else Margrethe Grønbeck	41	Gift	Husmoder		Rutsker
Lene Ottensen	4 7	Ugift	Barn		Vang
Sanna Ottensen	5 5	Ugift	Barn		Vang

2) Christine Ottison in the 1900 United States Federal Census

**Norwood, Cook County Chicago
Cook County Institutions (Infirmary
Tuberculosis)**

27 year, born about 1873 (?)

Immigration unknown (?)

White, Single, Parents in Denmark

4) Sana Ottason in the 1900 United States Federal Census

225 53rd Avenue, Chicago

15 year, born july 1884, immigration. 1899

White, female, Single

Parents in Denmark

Servant in the family of

Elisha Hoagland (8 persons)

Manager of Chicago Street Ligths

1) Mary Ottesen in the 1910 United States Federal Census

Oak Park, 64th Avenue, Chicago

42 years, born about 1868,

immigration 1902

White, female, single

Parents in Denmark

Servant in the family of Robert Robinson

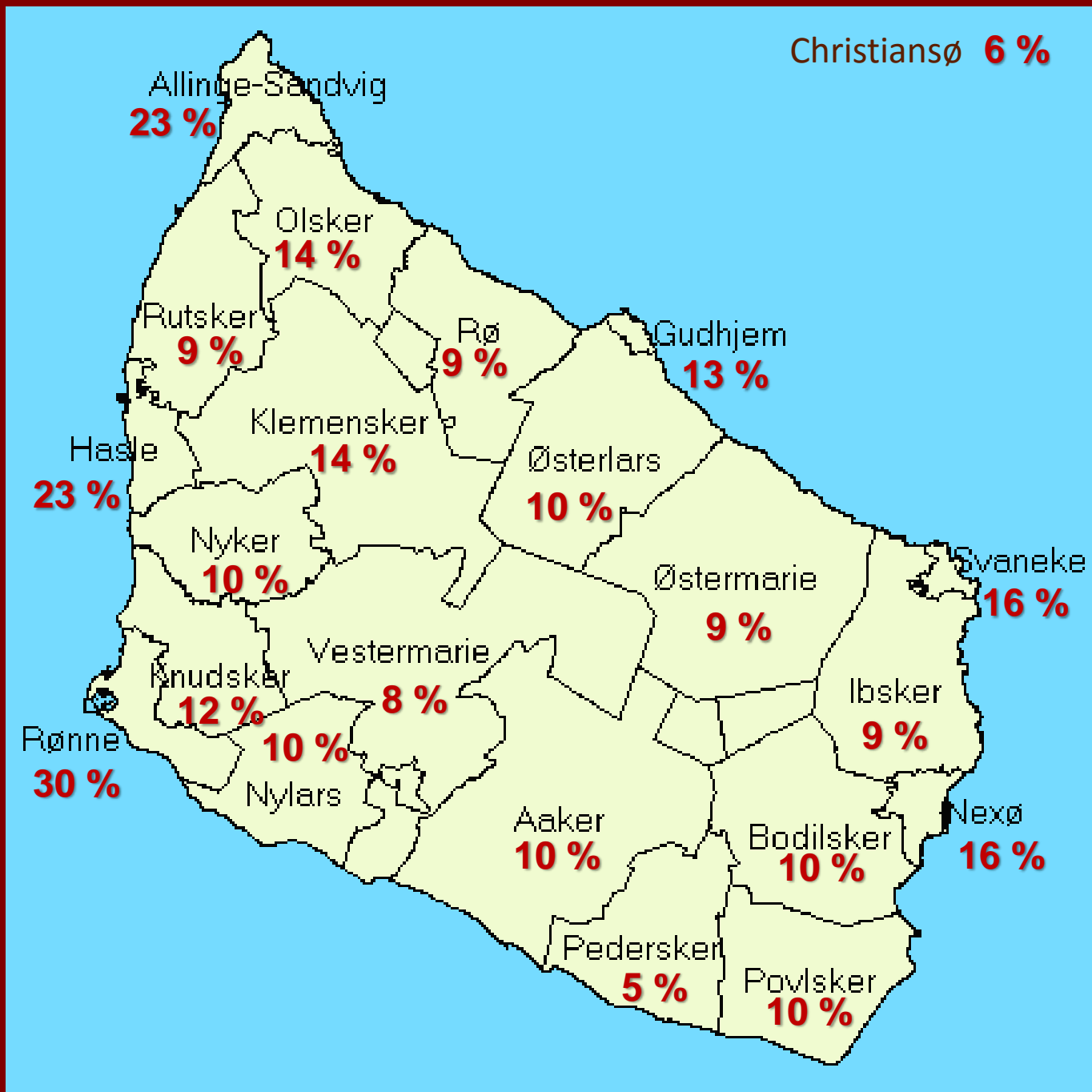
(3 persons), Insurance agent

AMT	Befolkning 1890	Udvan- drere	%
Bornholm	38.765	9.234	24
Hjørring	110.603	17.596	16
Maribo	100.330	15.591	16
Aalborg	104.801	15.931	15
Vejle	111.904	14.765	13
Thisted	69.407	8.760	13
Præstø	100.647	11.775	12
Århus	157.204	18.048	12
Svendborg	120.207	12.783	11
Ribe	76.611	8.327	10
København	527.962	52.362	10
Sorø	89.042	8.070	9
Odense	136.120	11.117	8
Holbæk	94.226	7.104	8
Randers	110.453	6.893	6
Ringkøbing	98.623	4.664	5
Frederiksborg	84.689	3.638	5
Viborg	100.783	3.894	4
DANMARK	2.235.097	227.295	10

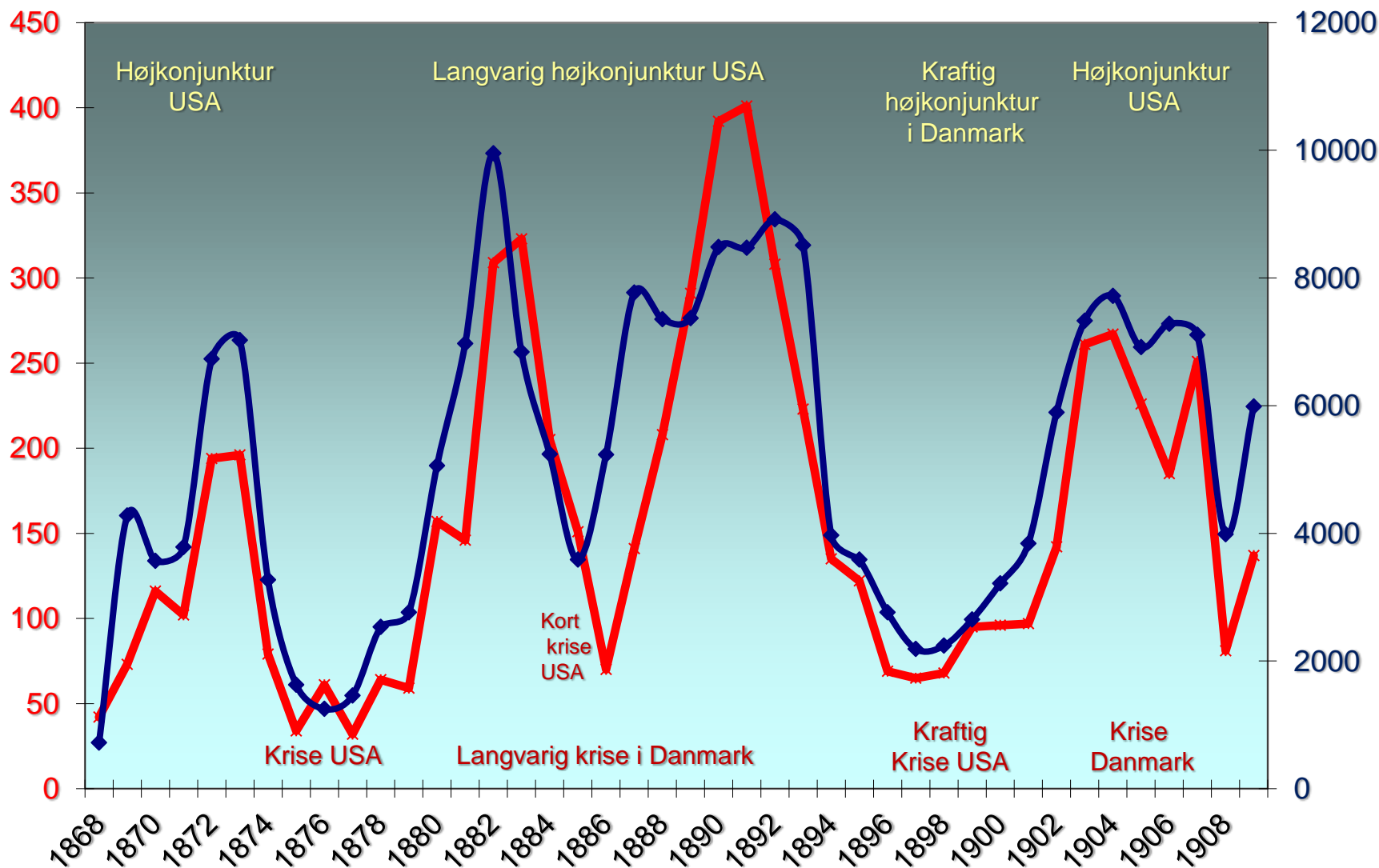
Udvandrere Bornholm 1868-1909 i tal og i % af folketælling 1890

By/sogn	Antal	%		By/sogn	Antal	%
KØBSTÆDER						
RØNNE	2469	30		HASLE	294	23
ALLINGE-SANDVIG	345	23		SVANEKE	215	16
NEKSØ	436	16		AAKIRKEBY	153	16
LANDSOGNE						
<u>Vester Herred</u>				<u>Nørre herred</u>		
Knudsker	88	12		Klemensker	302	14
Nyker	103	10		Rutsker	111	9
Vestermarie	161	8		Olsker	173	14
Nylarsker	72	8		Rø	68	9
<u>Øster herred</u>				<u>Sønder herred</u>		
Østerlars	153	10		Bodilsker	122	10
Gudhjem	84	13		Poulsker	117	10
Østermarie	222	9		Pedersker	52	5
Ibsker	147	9		Aaker	188	8
<u>Christiansø</u>	16	6				

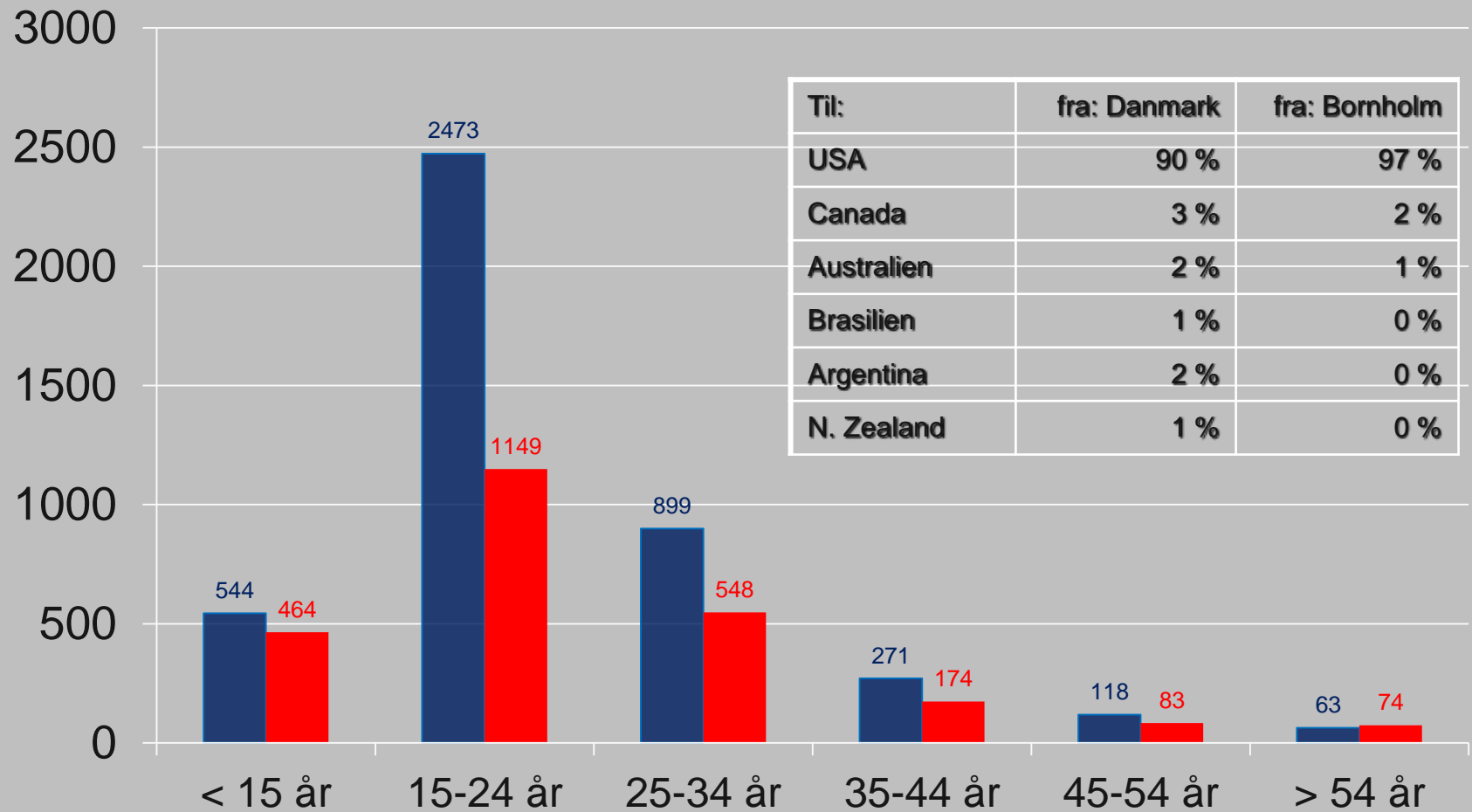

— Bornholm

— Danmark

■ Mænd ■ Kvinder

Til:	fra: Danmark	fra: Bornholm
USA	90 %	97 %
Canada	3 %	2 %
Australien	2 %	1 %
Brasilien	1 %	0 %
Argentina	2 %	0 %
N. Zealand	1 %	0 %

1867-1875 og 1879- (1935) Direkte København- New York

"Humboldt"
på ruten Stettin
– København –
New York
1871-1873

Ruger Brothers (US) 1869-1870 - 7 skibe – Ariel, Northern Light, Ocean Queen, Guiding Star, Fulton, Santiago de Cuba, Rising Star.

National Line (GB) 1870-1871 – 1 skib - Denmark

Baltischer Lloyd (D) 1871-1875 - 6 skibe - Humboldt, Franklin, Thorwaldsen, Ernst Moritz Arndt, Bladworth og Jason

Thingvalla (DK) 1879 -1898 - 10 skibe - Harald, Thingvalla, Geisir, Island, Hekla (1), Heimdal, Hekla (2); Danmark, Norge, Amerika

DFDS (DK) 1899- 1935 – 5 skibe - Oscar II; Hellig Olav, United States, C.F. Tietgen, Frederik VIII

Danmark-Amerika 1880-1935

Skib		Brt	byggeår	Driftår	Forlis	Skrot	Værft
<u>Harald</u>	 Thingvalla linjen	1532	1875	1880-1881	(1889)		B & W, Kbhvn
<u>Thingvalla</u>		2524	1880	1880-1900		1903	B & W, Kbhvn
<u>Geisir</u>		2831	1882	1882-1888	1888		B & W, Kbhvn
<u>Island</u>		2844	1882	1882-1904		1906	B & W, Kbhvn
<u>Hekla 1</u>		2787	1882	1882-1883	1883		Kochum, Malmø
<u>Heimdal</u>		2024	1882	1883-1884	(1902)		Dobie, Glasgow
<u>Hekla 2</u>		3258	1884	1884-1905		1910	Scott, Glasgow
<u>Danmark</u>		3414	1872	1889-1889	1889		Mitchell, Newcastle
<u>Norge</u>		3310	1889	1889-1904	1904		Stephen, Glasgow
<u>Amerika</u>		3867	1872	1893-1897		1898	Harland, Belfast
<u>Oscar II</u>	 DFDS	9975	1901	1901-1930		1934	Stephen, Glasgow
<u>Hellig Olav</u>		10085	1902	1902-1931		1934	Stephen, Glasgow
<u>United States</u>		10101	1903	1903-1934		1935	Stephen, Glasgow
<u>C.F.Tietgen</u>		8173	1897	1906-1913	(1918)		Harland, Belfast
<u>Frederik VIII</u>		11850	1913	1913-1935		1936	Vulcan, Stettin

Thingvalla Linien

Eneste directe Linie fra Norge til Amerika

Passagerer, som ønske Plads for Afreise i Juli og August, anmodes om at indtegne sig uopholdelig.

"Hekla" afgaar den 5 Juli.

"Geiser" " - 19 "

"Thingvalla" " - 2 August

"Island" " - 16 "

"Hekla" " - 30 "

Frederik Lie,

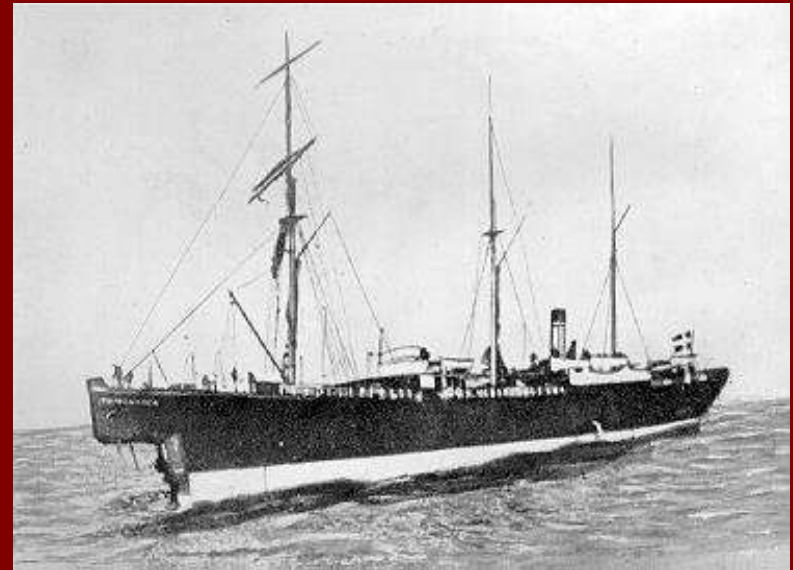
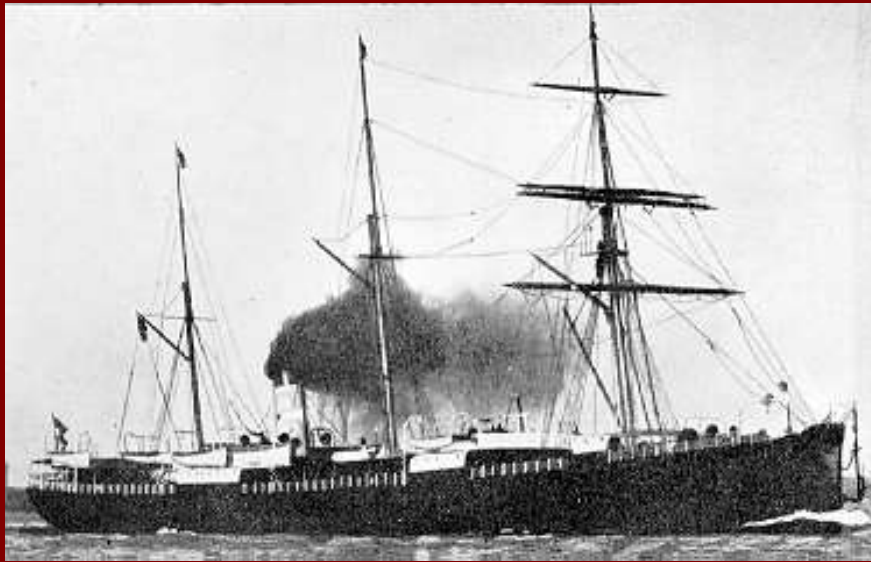
Contor: Store Strandgade 2 b,
Christiania.

Afgange fra Christiania mod
New York juli-august 1888,
normal overfart
12-14 dage
"Thingvalla" kom dog først til
New York den 11. november 1888

Danske Amerikaskibe mødes 14.august 1888, kl. 3 ⁴⁰

Geisir

Fra New York

11. August

140 om bord :

31 blev reddet

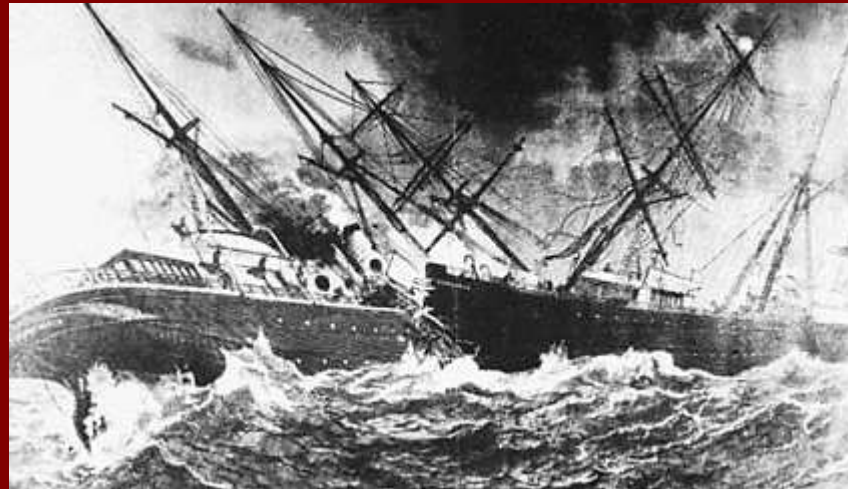
14 passagerer

17 af besætning

Af 34 kvinder – 1

Af 16 børn – 0

Af 90 mænd – 30

Thingvalla

Fra Kbh. 1. august

453 passagerer +

14 fra Geisir

"Wielandt" fra

Hamburg med 580

Passagerer –

ankomst NY –

17. august

Rockall

SS NORGE 1889-1904

761 om bord 28.juni 1904

592 druknede

169 reddede

47 % af mændene om bord blev reddede

6 % af kvinderne om bord blev reddede

14% af børnene om bord blev reddede

Castle garden, Manhattan, New York
Ankomssted 1855-1892

www.castlegarden.org/

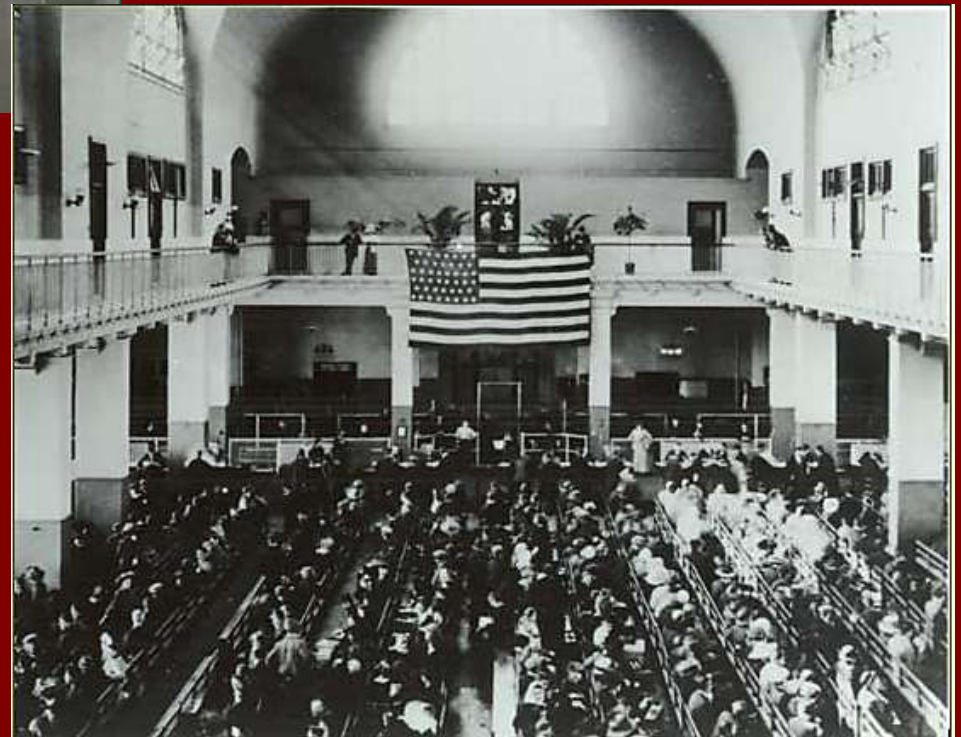
Ellis Island,
Ankomststed
1892 (1897)-1954
www.ellislandrecords.org

Ellis Island 2001

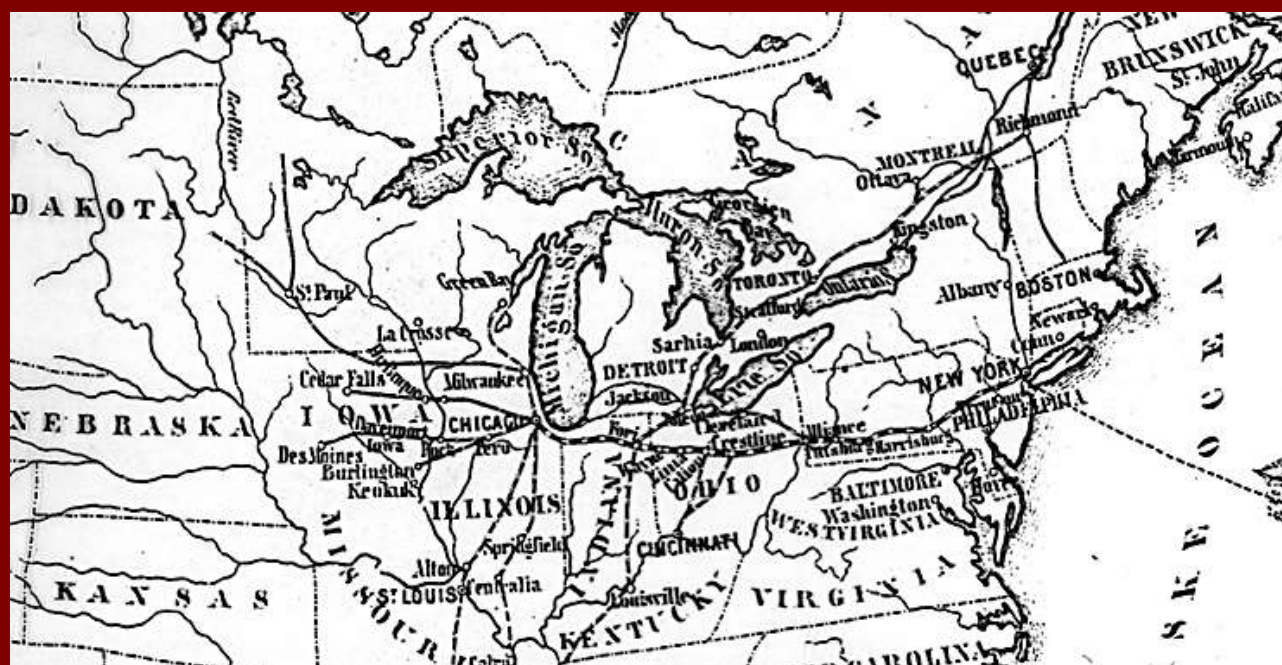

Ellis Island 1908

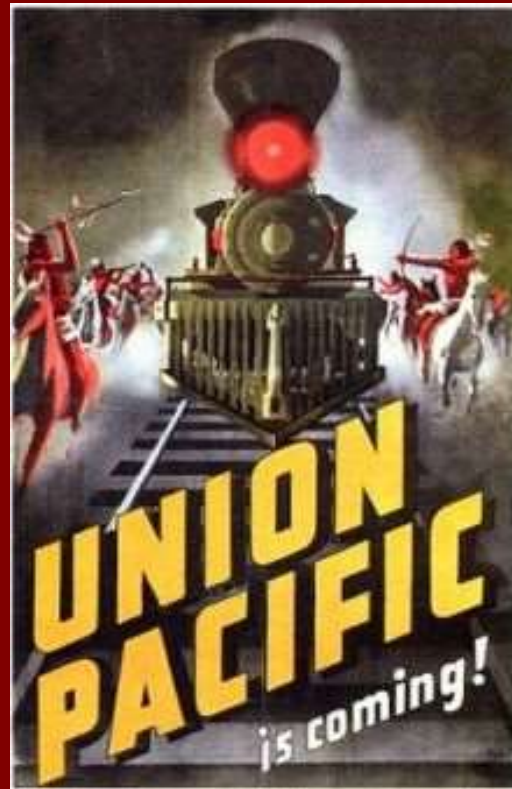
PAUSE

Jernbaner 1869

Danske kirker 1900

Cheap Farms! Free Homes!!

ON THE LINE OF THE
Union Pacific
RAILROAD

The Great Trans-Continental Route from
Omaha to the Pacific Ocean.

A Road Great Shorter than the Shortest of
12,000,000 ACRES
Of the best Farming and Pastoral Lands in America.

3,000,000 ACRES CHOICE FARMING LANDS
On the Line of this Great Highway to the
STATE OF NEBRASKA

Convenient to Market both East and West. Prices
range from Five to Ten Dollars per Acre.

COLONIES

GREAT INDUCEMENTS to SETTLERS with LIMITED MEANS
2,500,000 Acres Rich Government Lands

ATTENTION SOLDIERS!

O. F. DAVIS, Land Commissioner,
F.P.R.C., Omaha, Nebraska.

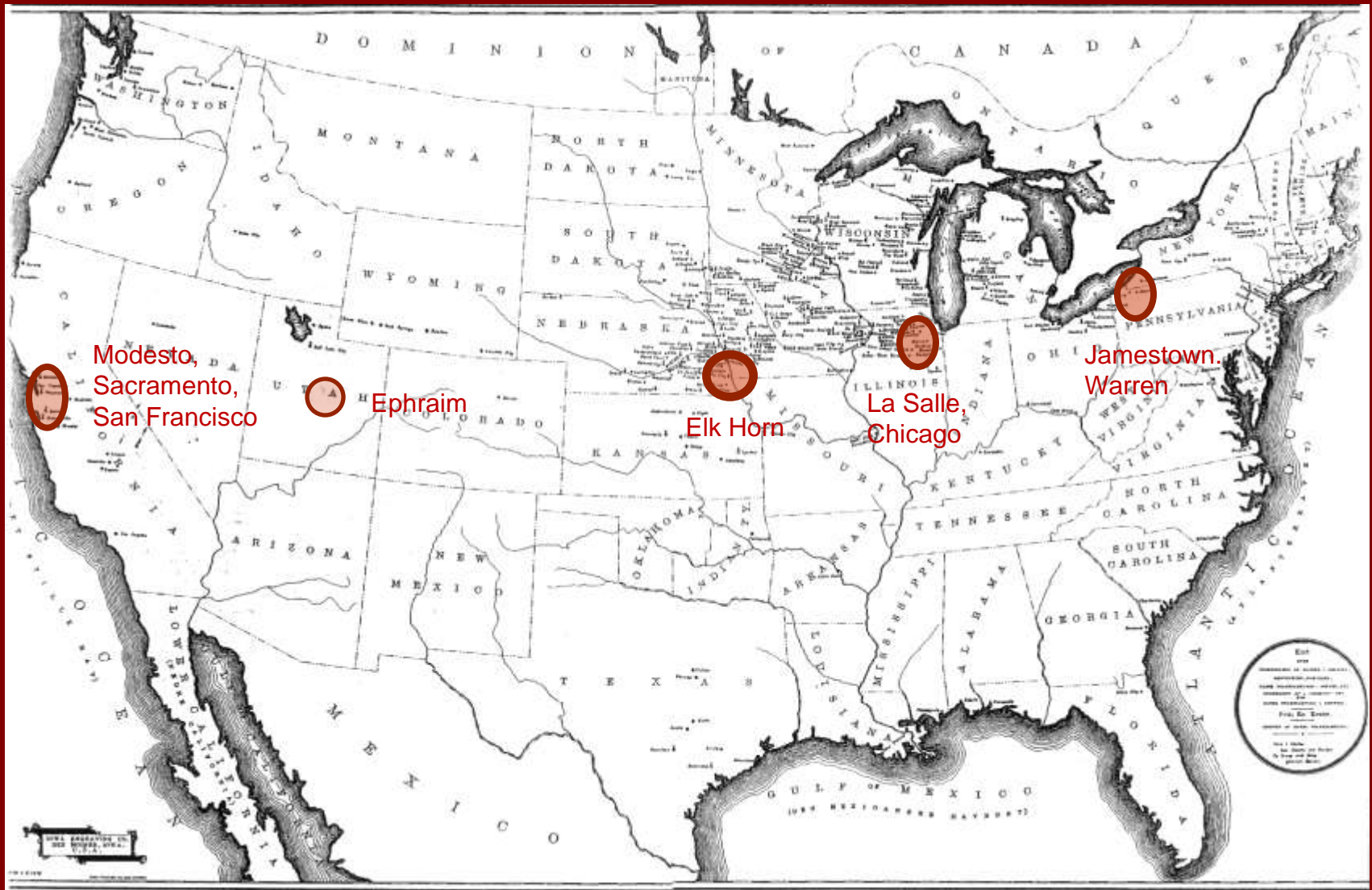
Fra 10. Maj 1869
New York til San Francisco på 7 dage!

BORNHOLM			Rutsker	DANMARK I ALT		
1	Illinois	18 %	40 = 36%	1	Iowa	15 %
2	Pennsylvania	16 %	16 = 14 %	2	Wisconsin	14 %
3	Californien	15 %	22 = 20 %	3	Minnesota	13 %
4	New York State (NY City 11)	8 %	9 = 8 %	4	Nebraska	10 %
5	Iowa	6 %	2 = 2 %	5	Michigan	7 %
6	Minnesota	5 %	2	6	Illinois	5 %
7	Wisconsin	3 %	1	7	Californien	4 %
8	Kansas	2 %	0	8	Pennsylvania	4 %
9	Michigan	2 %	0	9	South Dakota	3 %
10	Nebraska	2 %	0	10	Kansas	2 %

Vigtigste koncentrationer af Bornholmske udvandrere i USA 1868-1910 Rutsker i ()

By	Stat	Bornhol- mere	Øvrige danske	Bornholmere i % af danskere
Warren	Pennsylvania	251 (6)	321	44 %
Jamestown	New York	223 (17)	38	85 %
La Salle	Illinois	167 (12)	57	75 %
Peru	Illinois	91 (6)	73	55 %
Pontiac	Illinois	79 (5)	23	77 %
Modesto	California	70 (5)	13	84 %
Sacramento	California	57 (3)	108	34 %

Vigtigste bosættelser for Bornholmere i USA

Øksemodeller i halv størrelse fra
Romer Bro s' Ax Factory.
Hjembragt til Rønne af
kompagnon i firmaet, Peter
Andreas Bjørnsen.
Skabet tilhører Bjørn Bjørnsen,
Skånesvej, Rønne

Jamestown, vestligste New York, ved Buffalo

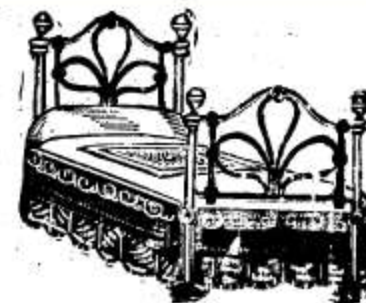
*De to brødre Rømer, Lars Nikolaj Rømer (1836-1900) og Hans Peter Rømer (1842-1900).
I midten Lars Rømers kone, Anna Jönsson (1845-1931) fra Vimmerby i Småland.*

The Evening Democrat, Warren, Saturday, October 5, 1895

◉ IN THE ◉
Exchange Block
Hereby Notifies the Public
That His
**Fall and Winter Stock of
Furniture and House-
hold Decorations
of All Kinds
IS NOW ON EXHIBITION.**

FURNITURE
&
UNDERTAKING

**The Very Best Bargains.
The Most Desirable Goods.
Everything as Represent-
ed.
No Misstatements.
Courteous Treatment.
The Right Change Back.**

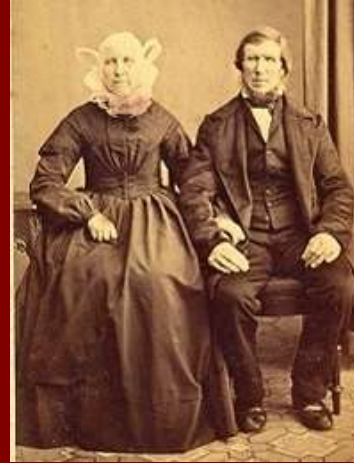

EVERYBODY

Cordially invited to call
and take a look around. No
need to purchase if you don't
feel like it. Scientific under-
taking and embalming a
specialty. Lady attendants
when desired. Remember the
Place.

Møbel og indretningsmagasin i Warren ejet af Niels Grønlund fra Rønne
– alias Nelson Greenlund.

Caroline Petersen, Nexø gift Koford, Oakland Californien.

Forældre

Ferskesøstræde 6, Nexø.
1885 og 2010

Caroline Petersen, født i Nexø. 25. maj 1853
Død i Berkeley, Californien, april 1937

Navn:	Petersen, Caroline	Stilling:	Pige
Alder:	18	Bestemmelsessted:	Warren, Pennsylvania
Kontrakt nr.:	12400	Forevisningsdato:	4/20/1871
Sidste oph. sogn:	Neksø	Sidste oph. amt:	Bornholm
Sidste oph. sted:	Nexø	Bestemmelses land:	USA
Bestemmelses by:	Warren	Bestemmelses stat:	Pennsylvania
Skibsnavn:	Denmark		
IDkode:	D7181P0210		

Jens Otto August Kofod, Østermarie alias James A. Koford, USA

Navn:	Kofod, Otto ...	Stilling:	Landmand
Alder:	19	Bestemmelsessted:	Jamestown
Kontrakt nr.:	70700	Forevisningsdato:	3/14/1872
Fødesogn:	?		
Sidste oph.sogn:	Rønne	Sidste oph. amt:	Bornholm
Sidste oph.sted:	Rønne, Bornholm	Bestemmelses land:	USA
Bestemmelses by:	Jamestown	Bestemmelses stat:	?
Skibsnavn:	Indirekte		

Født Østermarie
8. August 1852, landmand

Udv. Til Jamestown,
New York, 14. marts 1872
Arbejder

Til Oakland, Berkley 1877
Møbelsnedker

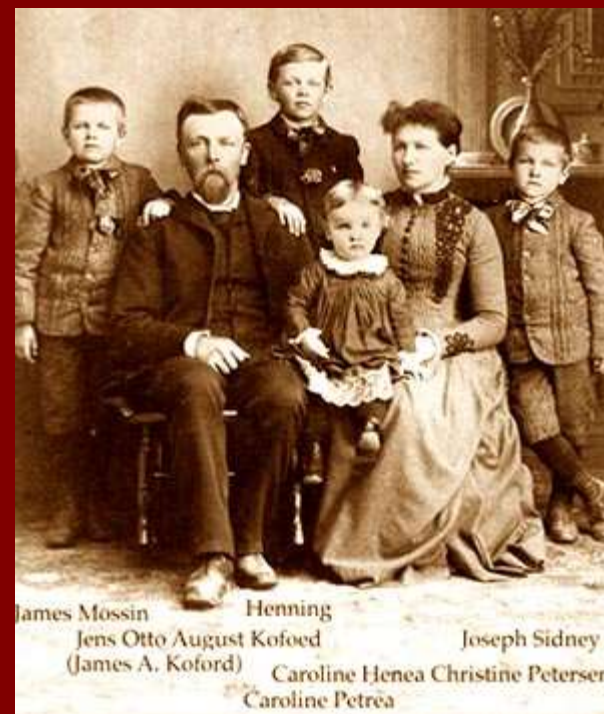
Gift med Caroline fra Nexø
1879

Død i Berkley,
Californien 1933

Børn uddannet på Berkley
Universitet

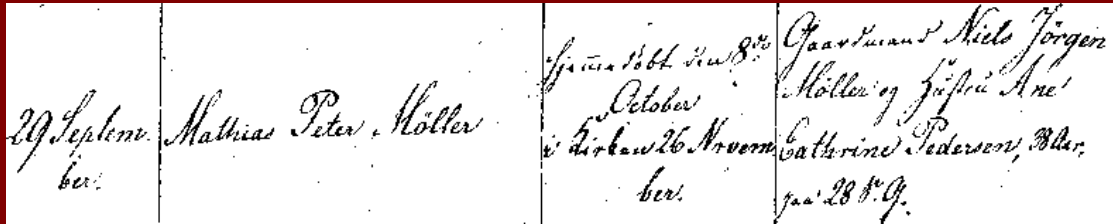

Caroline og James Koford,
Bryllup i Oakland, Calif. 1879

James Mossin Henning
Jens Otto August Kofoed
(James A. Koford) Caroline Henea Christine Petersen
Joseph Sidney
Caroline Petrea

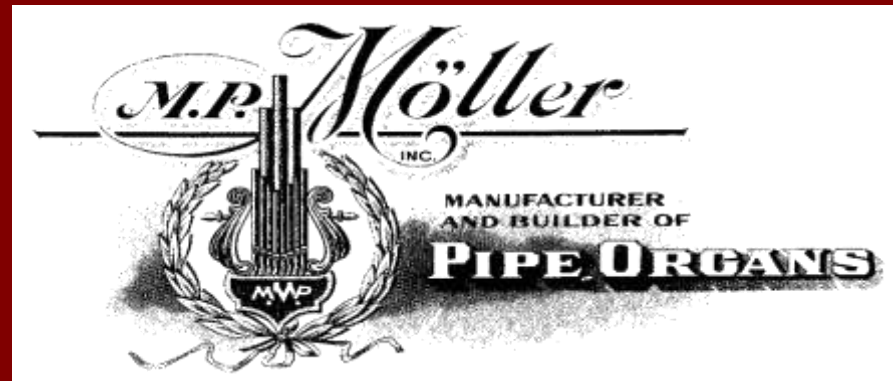
"Verdens største orgelbygger" er fra Østermarie!

Møller, Mathias P.	Stilling:	Snedker
17	Bestemmelsessted:	New York
136000	Forevisningsdato:	4/3/1872
?		
Allinge-Sandvig	Sidste oph. amt:	Bornholm
Allinge	Bestemmelses land:	USA
New York City	Bestemmelses stat:	New York State
Indirekte		
I7172M1317		

M.P. Møller, 29/9 1854- 13/4 1937

1854-1868: Østermarie

1868-1872: Allinge, møbelsnedker

1872-1881: Warren, Penn.

1877: Bygger sit første orgel til kirken i Warren

1892: Gift med Julie Grønlund

1911: Bygger verdens største orgel, West Point

1881-1937: "P.M.Møller Inc." – producerer 12.000

Kirke- og biograf-orgler, (+ biler)

Hagerstown, Maryland

La Salle, Illinois

US FT 1860 – 13 danskfødte, alle i nærheden af
Farmer Jens Peter Marcher, født i Dyndeby, Bornholm 1828

Julius Ipsen, født
29. Juni 1855 i Østermarie
Forældre: daglejer Jeppe Hansen
og Kirstine Pedersen

Død i La Salle, Illinois, 1927,
Som velhavende landmand med
privatbil.

Navn:	Ipsen, Julius	Stilling:	Landmand
Alder:	17	Bestemmelsessted:	La Salle
Kontrakt nr.:	29600	Forevisningsdato:	2/28/1872
Sidste oph.sogn:	Østermarie	Sidste oph. amt:	Bornholm
Sidste oph.sted:	Østermarie, Bornholm	Bestemmelses land:	USA
Bestemmelses by:	La Salle	Bestemmelses stat:	Illinois

Navne Amerikaniseres

Møller=Miller

Hansen=Hanson

Jensen=Johnson

Kofod/ Koefoed/ Koefod/ Kofoed=

Korfed, Koford, Koeford, Corford,

Cowford, Kofoad Coffee, Coffin

Eksempelvis skomager Vilhelm Koefoed,
født i Aaker 1848. ankomst USA 22.4.1868 –
men død 1922 i Modesto, Californien, under
navnet William Coffin (ft. 1870-1920)

West
Denmark,
Luck,
Polk county
Wisconsin
1885

Carl Anthon Sørensen

f. Olsker 18.6.1858

Redaktør af "*Den danske Pioneer*" i Omaha fra 1912,

Forfatter til "*Om danske I Amerikas Landbrug og Mejerier*" (Mineapolis1907)

DANISH DAIRY COOPERATIVE

On March 28, 1885 one of Wisconsin's first incorporated creameries was organized as the Luck Creamery Company. The "Organization Artikler" were published in Danish in the Polk County Press on November 18, 1885, and printed in English about a month later on December 12.

The seven Danish emigrants declared that only members of the corporation could own stock in it, and the sale of one hundred sixty shares at \$15 per share was authorized. The first creamery was built eight-tenths of a mile west of here on the north shore of Little Butternut Lake. The first buttermaker was a Danish woman who made the butter in large wooden churns.

In the early days the farmers brought their milk to the creamery in cans which had glass tubes or gauges on the side, marked down to one-eighth inches. The cream as shown by the gauge was measured and paid for by the inch. The cream was then skimmed off and the farmer kept the skimmed milk.

Many groups of farmers adopted the cooperative principle to make dairying a leading industry in Wisconsin.

Erected 1970

West Denmak, Butternut Lake, Wisconsin

Stiftelse af den danske luthersk evangeliske kirke i USA -1872

Første danske Præsteseminarium i USA, West Denmark, Wisconsin 1886-1892

Grundtvigsk og Indre Missionsk

**Grand View College,
Des Moines, Iowa**

**Dana College,
Blair, Nebraska**

Danske kerneområde i USA

Elk Horn, Iowa

Jensen Park, Kimballton, Iowa

Kimballton, Iowa

1921, HERREN DIN VELLIE SKE

1931, LORD THY WILL BE DONE

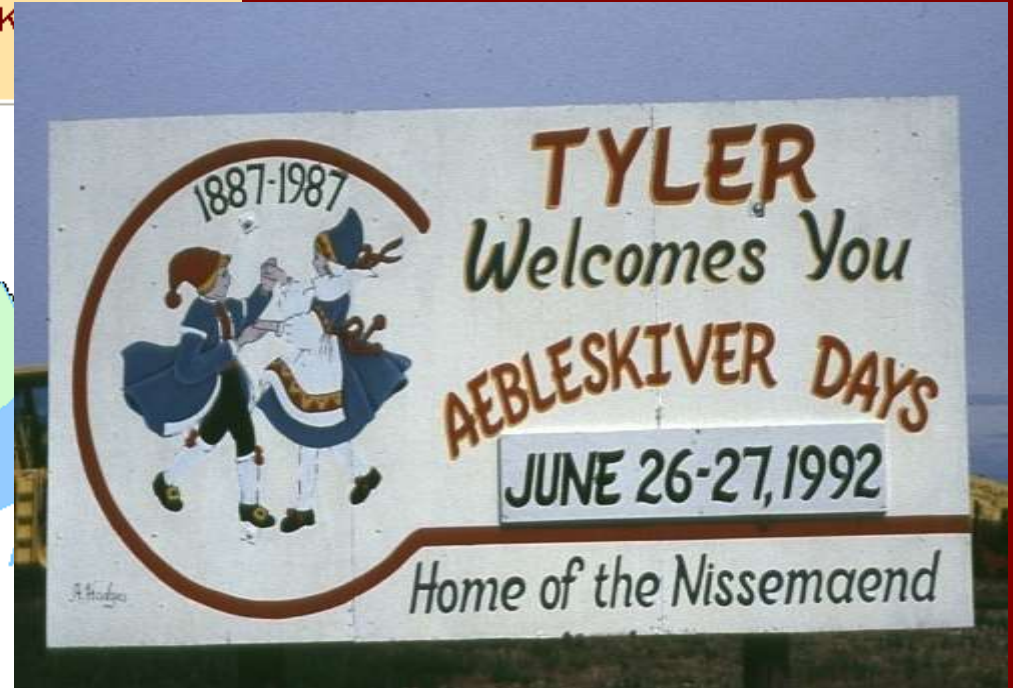
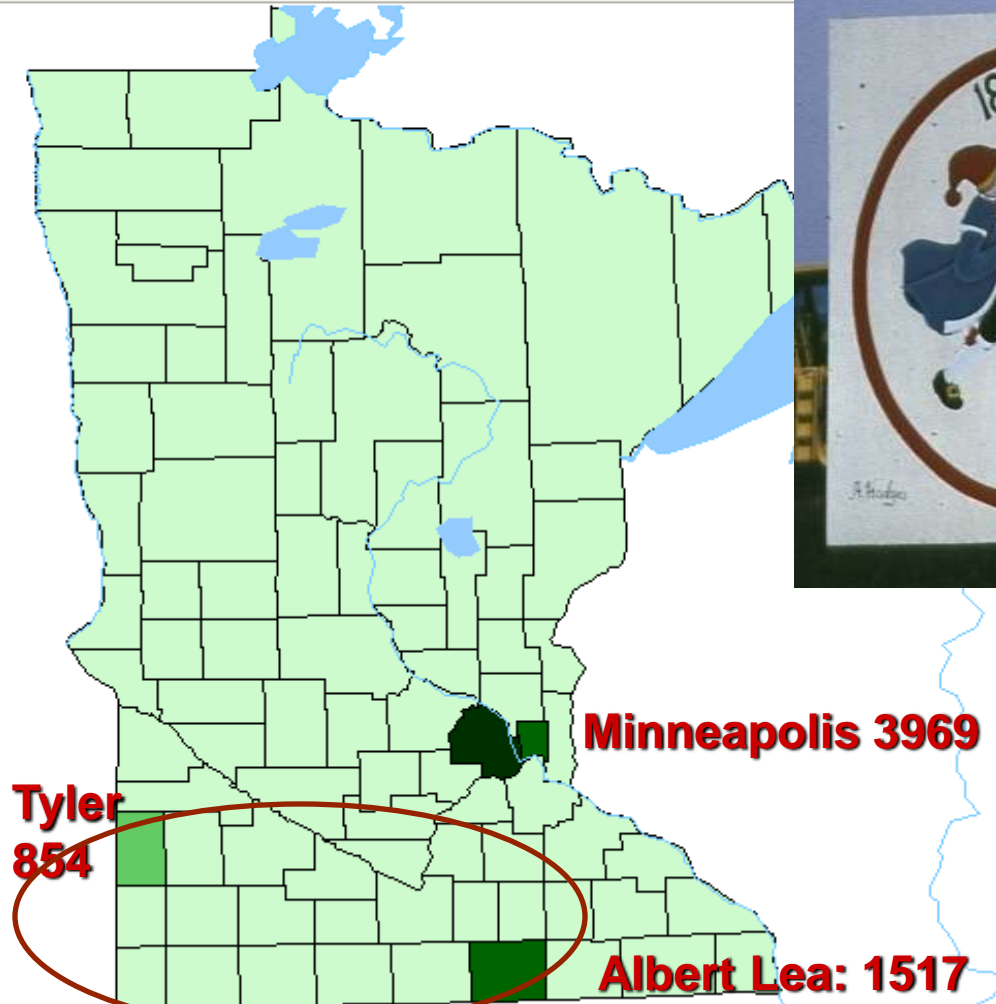

Danish Emigration Museum, Elk Horn, Iowa

Danskfødte i Minnesota 1910: 16.137

MINNESOTA COUNTIES IN 1910:
WHITE PERSONS BORN IN DENMARK

<http://www.aebleskiverdays.com/>

Dansk jordhus i The Badlands ved Black Hills, South Dakota

Mount
Rushmore,
Black Hills,
South
Dakota

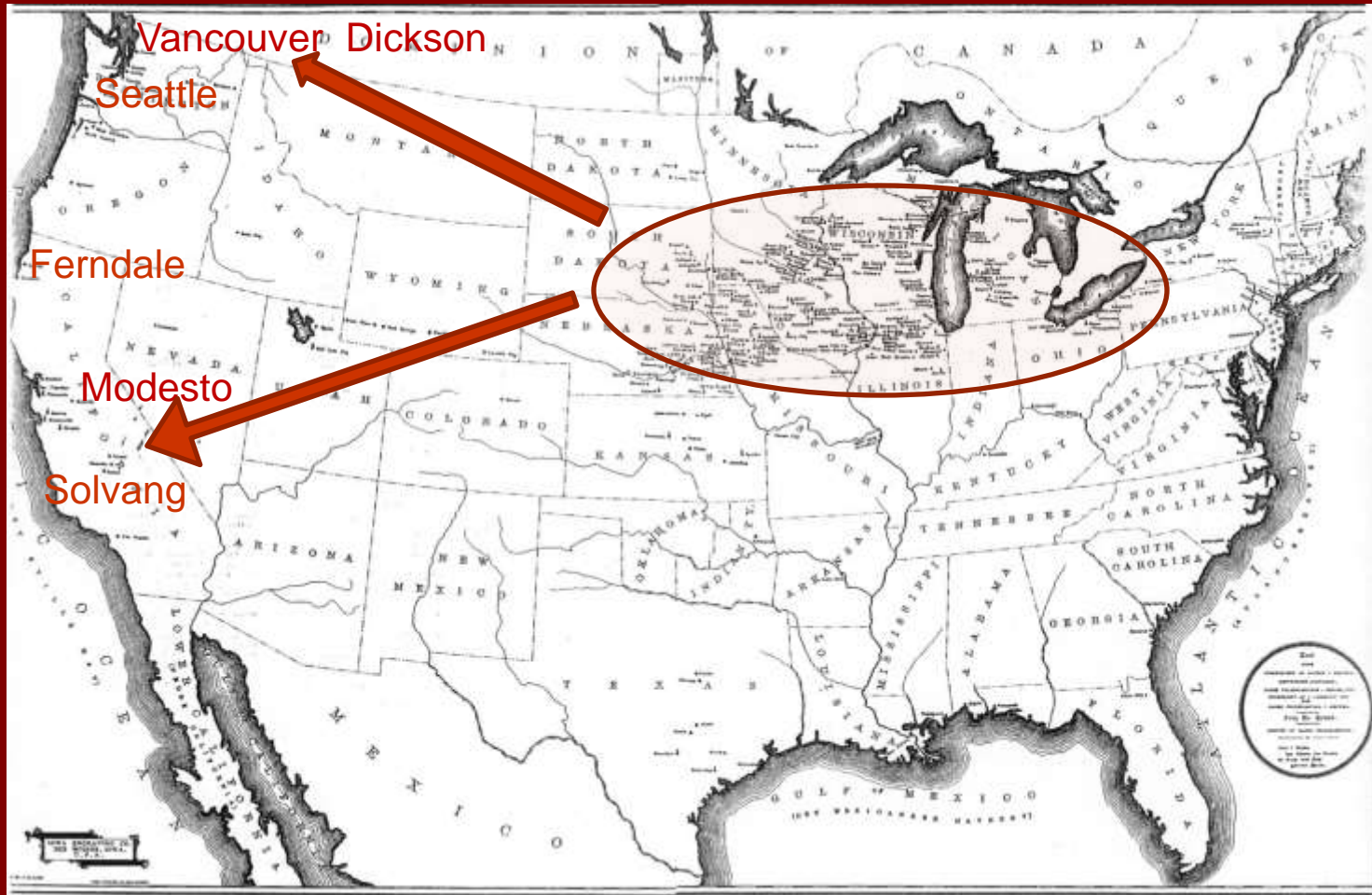
Onkel Ludvigs Hus i Amerika

August Ludvig Nielsen, f.
21.6.1871, i Bodilsker . Til South
Dakota via New York., 29.3.1890
og 16.9. 1899.
Til ”tyende-markedet” i Canton, i
det østligste South Dakota.
Medhjælperjob
i Nine Mile nord for Badlands i
det vestligste South Dakota.

Mod vest!

Dickson, Alberta, Canada – fra 1904

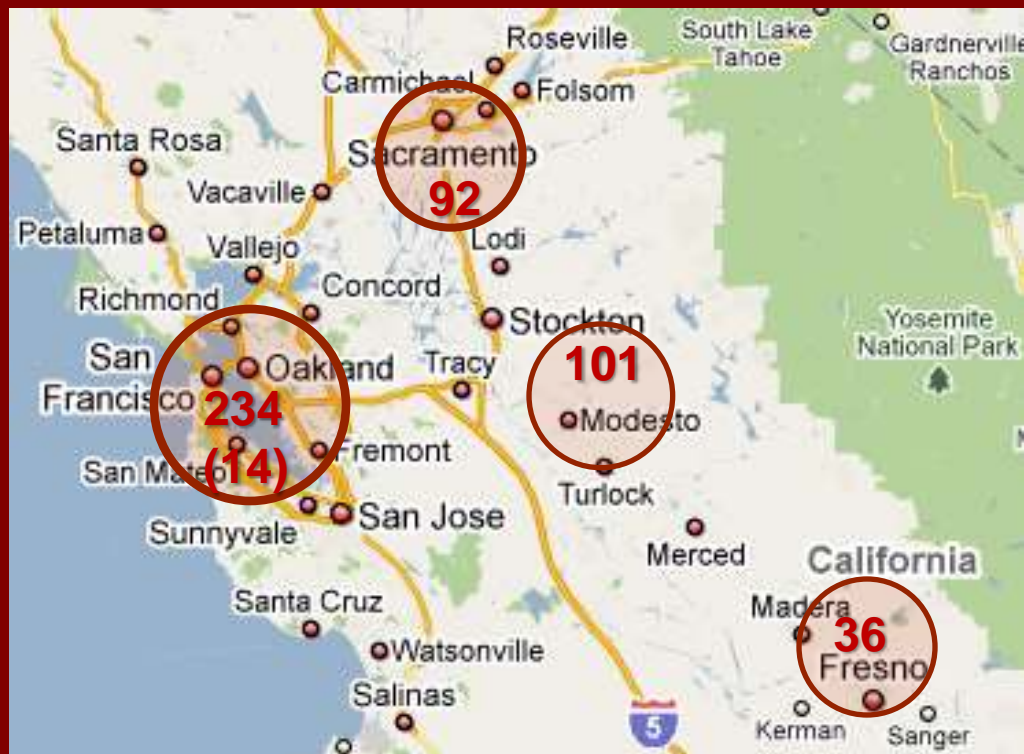
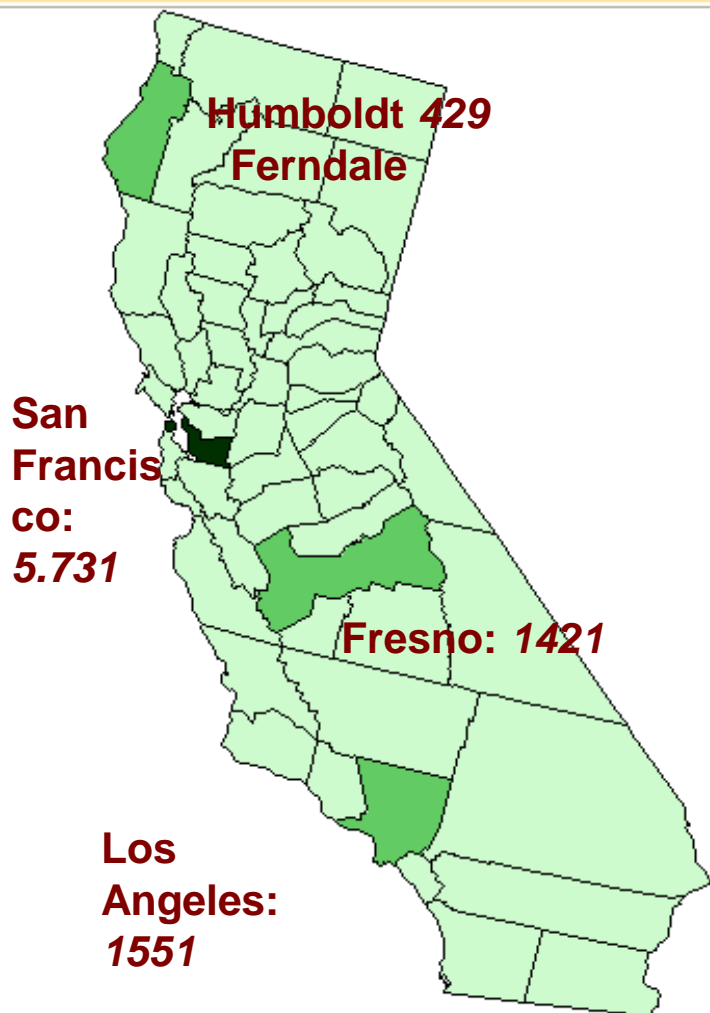

Danske pensionistboliger og dansk kirke i Vancouver, British Columbia, Canada

Danskfødte i Californien 1910: 14.208

CALIFORNIA COUNTIES IN 1910:
WHITE PERSONS BORN IN DENMARK

Bestemmelsessteder for solgte billetter til
Bornholmske udvandrere i Californien

Modesto, Calif.

Modesto Pioneer
Cemetery

James N. Kofoed
A native of Denmark
1852-1939

Lena Christina Kofoed
13.4.1853 – 28.11.1920
Wife of James N. Kofoed

Atterdag kirke, Solvang, Californien

"Ebeltoft Rådhus", Solvang, Californien

"Rundetårn", Solvang, Californien

Solvang, Californien

værfseier Brodersen snarest mu-
ligt.

A meeting of old Americans

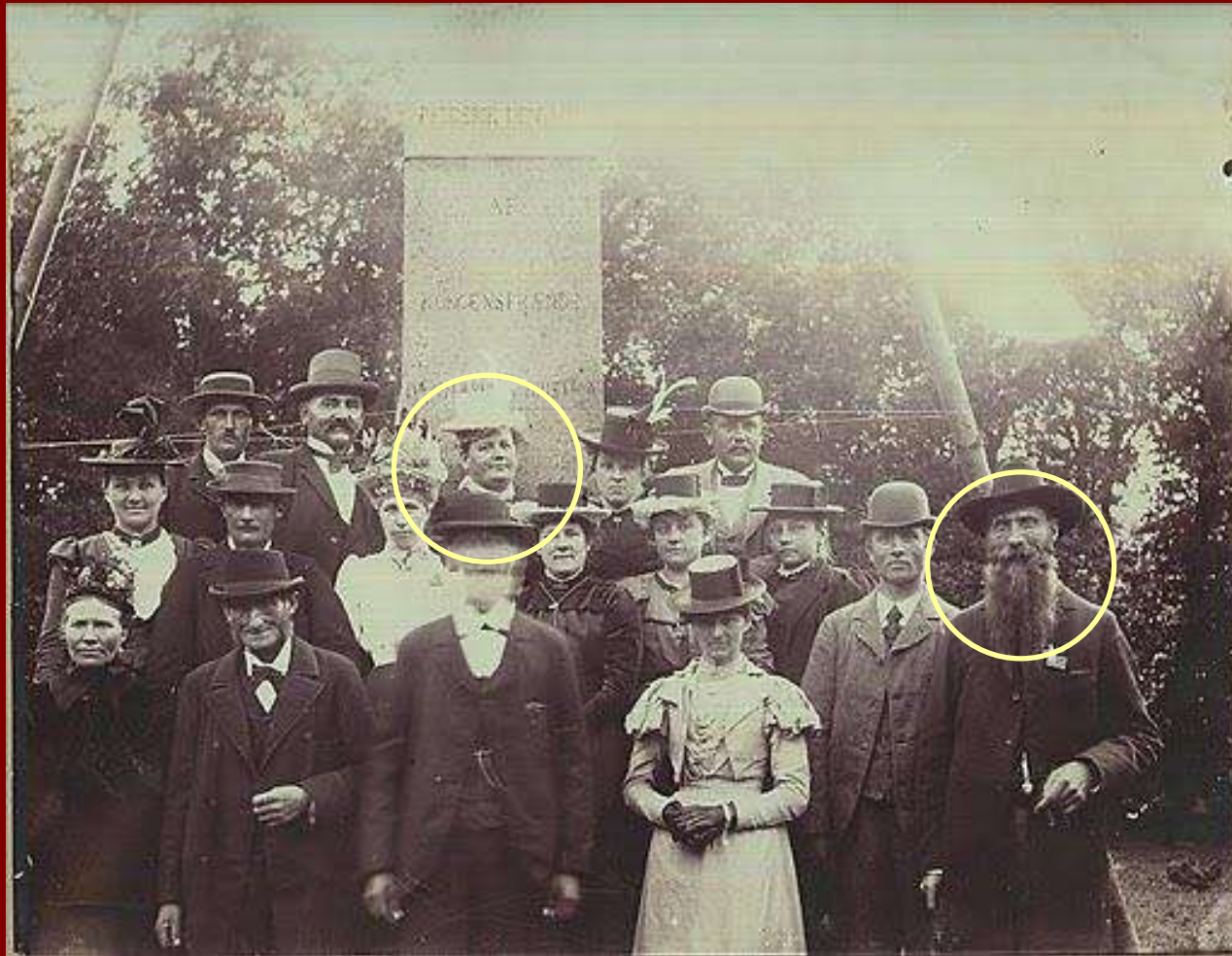
to remembrance of the Fourth of
July will possible be held with a
basket **Pic Nic** at Almindingen
on Sunday July 14de. All old
Americans with family and friends
are invitet.

„Sommerlyst“.

Søndag d. 30te Juni Concert i

Christianshøj juli 1899

Emma Johnson
1856-1928,
Amerikaner,
Født i Californien

- James Johnson (1848-1923) hed oprindeligt Jens Kofod da han i 1868 tog som skomager fra Bodilsker til Modesto i Californien, her åbnede han en et sko- og støvlemagasin, men blev senere velhavende ejendomshandler og startede i 1890'erne en komite, der skulle fremme bornholmsk udvandring til Modesto.

Hovedtræk i Bornholmsk Udvandring 1852-1914

1. **LANDETS KRAFTIGSTE UDVANDRING** Bornholm havde sammen med Vest Lolland, Langeland, Nord-Vest-Vendsyssel og Sønderjylland, landets kraftigste udvandring. Hver fjerde udvandrer herfra mod hver tiende på landsplan.
2. **TIDLIG OG KRAFTIG START** Starter allerede i 1852 som guldgravning og mormonudvandring. Fra omkring 1865 samme rytme som resten af landet
3. **SAMME RYTME SOM RESTEN AF LANDET** Højdepunkter omkring 1872, 1882, 1892 og 1906. Lavpunkter omkring 1876, 1886 og 1896
4. **UNGE MÆND** 2 ud af 3 er mænd og 2 ud af 3 er mellem 18 og 29 år.
5. **VANDRINGER** Fra land til by på Bornholm og fra øst mod vest i USA. Der skal tjenes penge til billetterne undervejs. Svenske udvandrere via Bornholm.
6. **USA HOVEDMÅLET** 19 af 20 tager til USA – på landsplan 17 af 20.
7. **KONCENTRATIONER I USA** Bornholmere koncentrerer sig i højere grad end andre til bestemte bosættelser. Sammenfalder ofte med skånsk udvandring.

<http://henningbender.dk>

hbender@mail.dk